

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Szubotica, SZERDA 1925 május 27.

142. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. : Szerkesztőség 5-10

Lőfizetési ár negyedévre 135 dinár

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Lelbach-palota)**KÖZBESZÓLÁS**

Valami újat megint tanultunk. A *vastag betűk* csábítják ki a magyarokat Amerikába. Eddig úgy tudtuk, a kielégítetlen földéhség, az antiszociálisan végrehajtott agrárreform, az elvesztett munkaalkalmak, az alacsony és így is ritkán csurranó napszám és a ráncsulyosodó élet sok keserősége taszítja be a kivándorló-hajók sötét és bűzös fedélközére a vajdasági magyarokat, eddig úgy tudtuk, hogy a nemzeti és szociális nyomor adta a vajdasági magyarok kezébe a vándorbotot. S ma azt halljuk, hogy nem ez az oka a kivándorlásnak, a magyar itt élhetne jog nélkül, munka nélkül, kenyér nélkül és kereset nélkül, ha nem volnának azok a fránya vastagbetűs hirdetések, amelyeket valamennyi vajdasági magyar lapban közöltenek — hej, haj — csak náluk nem. A magyarság igazi nagy bajairól, a magyarság legnagyobb szerencsétlenségéről, mert az a legnagyobb sérelme az itt élő magyarságnak, hogy a földosztásból kizárták, szerencsétlenné tették a magyar földmunkásokat — így akarják mesterségesen elterelni a figyelmet és így akarják a hajók menetrendjének közlésére terelni a felelősséget a magyar nép vérző sérelmeiért. Megjelenhetnének ezek a hirdetések akár minden uccasarkon, reggeltől estig doboghatná a reklám mindenki fülébe a hajók indulásának és érkezésének idejét: elégedett ember kezébe még se tudnának vándorbotot nyomni, a nyugtalanná ostromozott elégedetlenség pedig hirdetések nélkül is eltántorogna a hajóállomásokig. Milyen kolosszális mértéke kell ahhoz a szemforgató rövidlátásnak, hogy a vastag betűket tegye felelőssé azért, amit az agrárreform igazságtalanságai és a ráncsolyosított élet keservei együtt váganak ki a magyar életből. A vasuti menetrend még senkit nem csábított az utazásra, aki nem akart utazni és a hajójáratok közlése senkit nem csábít a kivándorlásra, akinek nincsenek végzetes nagy okai arra, hogy lit hagyja a földet, mely neki nem ad kenyeret. Azt követelni a lapoktól, hogy ezeket a hirdetések ne közöljék, épen olyan bornírság, mint ha valaki azt követelné a magyar földesuraktól, hogy a magyar szegénységnek ne harminc dinár napszámot fizessenek a virradattól szürkületig végzett kapálásért és ne kényszerítsék robotmunkára azokat, akiket aratásra szerződtenek. Ez a követelés is bornírság volna, pedig a harminc dináros napszám sokkal sikeresebb előmozdítója a kivándorlásnak, mint az ujsághirdetések.

*

Az elmúlt napok rendkívül érdekes tünettel gazdagították a kisebbségi közölem helyi frontját. A *Bácsme gyei Napló* irt azokról az állapotokról, melyeket a határmenti lakosság panaszolt el. Erre megjelenik egy

nyílt levél Radonics János radikális-párti és Grol Milán Davidovics-párti képviselőkhöz címezve, melyben a magyar lakosság érdekében való intervenciójukat sürgetik ugyanazok, akik eddig állandóan azt hirdették, hogy a magyarságnak földet, jogot, iskolát, nyugalmat csak a magyar párt fog és tud szerezni. A panaszokódó hajdújárás magyaroknak nem azt mondták, menjetek a magyar pártba, a magyar párt majd meg fog segíteni, hanem Radonicshoz és Grolhoz továbbították a panaszokat. Szerintünk is helyesen és bölcsen. Mert a magyar párt, fájdalom, nem

képes olyan erő kifejtésre, hogy a panaszokat meg tudja szüntetni és a sérelmeket meg tudja előzni. A magyarság csak az államalkotó nemzet-től várhatja azt a belátást, türelmet és igazságot, mely földhöz, iskolához, joghoz, sérelmeinek orvoslásához jut-tatja. De ha ez így van s ha a ma-guk *cselekedetével* is ezt igazolják, miért az a rikoltozó türelmetlenség, miért az az árulót szimatoló „gonosz hamarság”, amivel túl akarnak ki-bálni minden olyan érvet, mely nem azt a politikát követeli, amit ők *hír-detnek*, hanem azt, amit ők *csele- kednek*.

Le akarnak mondani mandátumukról a vizsgálat alatt álló Radicspárti képviselők**Pasics beszédének hatása — Radics Pavle Zagrebba utazott Radics Istvánnal fog tárgyalni az új helyzetről — A parlament megkezdte a földműveshitelekről szóló törvény tárgyalását**

Beogradból jelentik: *Pasics* miniszterelnök vasárnapi beszéde óta az ellenzéki fronton megélelénkült az élet. Az új helyzet, amely még bizonytalanabb, mint az előbbi volt, egészen új feladatok elé állítja a blokkot, amely most már alkalmasnak tartja a pillanatot a nagy ellenzéki kampány megkezdésére. A Radics-párt soraiban rendkívül nagy az elégedetlenség, különösen a párt régebbi tagjai között, akik *erőteljes ellenzéki akcióval akarnak Pasics beszédére válaszolni*. A horvát parasztpárt a passzivitás gondolatával nem foglalkozik és ugylátszik, hogy ez egyáltalán nem is kerül napirendre, miután a Radics-párt *ezentúl föltétlenül parlamenti munkát akar folytatni*. Az ellenzéki blokknak egyelőre az minden gondja, hogy miképpen tudná a vitás Radics-párti mandátumokat igazoltatni. A *Novosti* kedd esti számában azt írja, hogy az ellen-zék e tekintetben már döntött is, még pedig úgy, hogy a vizsgálat alatt álló Radics-párti képviselők lemondanak mandátumaik-ról és helyüket automatikusan a helyetteseik kapják, akiknek mandátuma ellen a többség semmi kifogást nem emelhet. Ha ez a terv valóra válik, a Radics-párt intellektueljei elvesztik mandátumaikat és a horvát-parasztklub egy-két kivétellel csupa földművesekből fog állani. Ez pedig azt eredményezné, hogy a parasztpárt vezetése átcsuszna a *Zajednica* kezébe, amely, mint az eddigi parlamenti szereplése mutatja, sokkal *ellenzéki*bb szellemű, mint maga a Radics-párt.

Az ellenzék vezetői kedden állandóan folytattak tanácsko-zásokat. Délelőtt folyamán a parlament épületében ültek össze, délután pedig ugyanott több óra

hosszat tanácskoztak. A Radics-párt részéről a tanácskozásokon dr. *Polics* vett részt, mert *Radics* Pavle még hétfőn este sürgősen Zagrebba utazott. *Radics* zagrebi utja politikai körökben nagy fel-tűnést keltett, mivel a horvát pa-rasztklub vezetője keddre audien-ciát kért a királytól és azt is le-mondta, hogy *Radics Istvánnal sürgősen megbeszélje az új politi-kai helyzetet*.

A parlament ülése

A parlament ülést délelőtt ne-gyed tizenegykor nyitotta meg *Trifkovic* Marko elnök. A napi-rend előtt dr. *Superina* Radics-párti képviselő kér szót a ház-szabályokhoz és tiltakozik az el-len, hogy olyan fontos törvényt, mint a napirenden szereplő föld-miveshitelekről szóló törvényt csonka-parlament tárgyaljon le, amelynek tanácskozásaiban a Ra-dics-párt huszonnyolc képviselője nem vehet részt. Azt indítványozza, hogy *elsősorban a Ra-dics-párti mandátumok igazolását tűzzék napirendre* és csak aztán tárgyalják le a földműveshitelek-ről szóló törvényt.

Trifkovic elnök az ellenzék nagy lármája közben kijelenti, hogy a napirendet a parlament elfogadta, a házszabályokon te-hát nem esett sérelem.

Spaho: A parlamentárizmus van *megsértve*. Huszonnyolc képviselőnek nincs felszólalási joga.

Az ellenzéki padokban a zaj fokozódik. Többen ezt kiáltják az elnök felé:

— *Az első a mandátumok igazolása!*

Trifkovic elnök azonban nem törődik a tiltakozással, hanem meg-adja a szót *Francicsevics* Vácának, a földműveshitelekről szóló javaslat előadójának, aki felolvassa a

többség jelentését.

Timotijevics Koszta demokrata a házszabályokhoz kér szót és követeli, hogy mindazok, akik kisebbségi véleményt nyújtottak be, mint előadók szó hassanak hozzá a javaslatához.

Setyerov Szlávko: Ez a gya-korlat!

Trifkovic elnök elfogadja *Timotijevics* javaslatát és a vita so-rán eszerint fognak eljárni.

Ezután *Rankovic* Dragutin fel-olvassa a demokraták, *Kraljics* Iván a Radics-párt és *Pusenjak* Vladó a klerikálisok kisebbségi véleményét. A klerikálisok ki-sebbségi véleménye rendkívül terjedelmes és felolvasása két órát vesz igénybe, mialatt a te-rem teljesen kiürül.

Végre *Miletics* Krszta földmí-velésügyi miniszter kezdi el ex-pozéját a javaslat mellett. Kifejti, hogy a földműveszövetkezetek köz-ponti főszövetsége alkalmatlan szerv a földműveshitelek központi ke-zelésére, még pedig elsősorban azért, mert *szerb faji és vallási jellege van*. Ezért új intézményre van szükség és a törvényjavaslat ezt kívánja megalkotni, amely minden faji és vallási jellegtől mentesen egyesíthetné magában a földműveszövetkezeteket.

Spaho: Hitelt azért csak radi-kális pártigazolványra fognak adni.

Miletics: A javaslat nem akarja lebontani a meglévő intézménye-ket, hanem át akarja alakítani és fejlődésképesé tenni azok szer-vezetét. Kéri a parlamentet, hogy a javaslatot egyhangulag fogad-ják el.

Az elnök ekkor a vitát bere-keszti és napirendi indítványt tesz, amely szerint a szerdai ülés napirendjének első pontja a tör-vényjavaslat vitája, második pontja a *Radics-párti mandátumok ügyében kiküldött parlamenti ankét-bizottság jelentése*.

Superina horvát parasztpárti képviselő nagy láрма közepette szót kér és indítványozza, hogy a Radics-párti mandátumok ügyét tűzzék ki a napirend első pontjára.

Szubotics Nikola alelnök, aki közben átvette az elnöklést, kije-lenti, hogy az indítványt nem te-heti fel szavazásra, mert a ház-szabályok értelmében a félbe-maradt vita folytatásával kell kez-deni a következő ülést. Ezért el-fogadottnak jelenti ki az elnök napirendi indítványát és az ülést háromnegyed egy órakor az ellen-zék nagy lármája közben bere-keszti.

Az ankétbizottság tagjainak napidija

A parlament igazgatási bizott-sága kedden délután ülést tartott, amelyen a Zagrebba utazott viz-gálóbizottság tagjai számára négy-

száz dinár napidíjat állapítottak meg. A bizottság tagjai ezzel nagyon elégedetlenek, mert csak szállodai számlájuk naponta háromszáz dinárt tett ki.

Az ellenzék rokkanttörvény-javaslatára

Az ellenzéki képviselők a parlament elnökének benyújtották külön rokkanttörvény javaslatukat, amelyet még a Davidovics-kormány alatt dr. Behmen miniszter dolgozott ki. A javaslatot elsőnek dr. Behmen írta alá.

Az iskolatörvény a parlamenti bizottság előtt

Ülést tartott a törvényhozó bizottság plénuma is. A parlament elnöke átiratban értesítette a bizottságot az elemi iskolákról szóló törvényjavaslat benyújtásáról. Azonnal megválasztották a törvényjavaslat tárgyalására kiküldendő albizottságot, előzetes pártközi megegyezés alapján egyhangulag. A plenáris ülés ezzel véget ért.

Szokolünnepély Suboticán

Vasárnap leplezik le a Hősök szobrát

A jugoszláviai Szokolegyesület pünkösdi első napján Szokol-ünnepélyt rendez Suboticán és ez alkalommal leplezik le a gyalogsági laktanya előtti parkban emelt Hősök emléksobrát. Az ünnepély rendező bizottsága nagyszabású programot állított össze. Az ünnepségek már május 30-án kezdődnek. Az ünnepség vidéki vendégei május 30-án szombaton érkeznek Szuboticára, ahol a hatóságok vezetői fogadják őket. Szombaton este 9 órakor a Beograd-szálló helyiségeiben a tiszti kaszinó és a Szokolegyesület közös rendezésében nagyszabású népmulatság lesz, belépődíj nélkül.

Május 31-én vasárnap reggel 6 órától 9 óráig a Szokolisták torna gyakorlatot tartanak a Bácska-pályán. Háromnegyed 9 órakor a város valamennyi templomában istentisztelet lesz, a felszabadító küz-

delemben elesett hősök emlékére.

Délelőtt 10 órakor a laktanya előtti parkban ünnepélyes keretek között leleplezik a hősök emléksobrát. Az ünnepélyt Gyorgyevics Dragoszláv szuboticiai főispán beszéde fogja bevezetni, majd a szuboticiai Szokol-egyesület elnöke mond beszédet. Ugyanekkor szentelik fel a Szokolisták zászlóját, amelynek felszentelését a zászlóanya beszéde fog megelőzni.

Hét bajonettszurással megölte anyját

Egy noviszádi földműves gyilkossága — A véres örökség

Kedd reggel nyolc órakor Noviszadon, az Orosz-ucca 10. számú házban borzalmas kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosság történt. Egy noviszádi földműves, aki jelentéktelen örökség miatt állandó rossz viszonyban élt anyjával, kedden reggel bajonettel hét haldós szurást ejtett rajta, úgy, hogy a szerencsétlen asszony pár percen belül, a helyszínén meghalt.

A gyilkosság oka

Gavrilovics Nikola földműves együttlakott anyjával: özv. Gavrilovics Petar-né, született Lucsics Milicával és annak leányával, Vidával. Amikor Gavrilovics Nikola apja meghalt, fiára egy tehenet és a konyhakert egy részét hagyta. Nikola állandóan veszekedett anyjával, akinek szemére hányt, hogy eladta az apai örökséget, a tehenet. Nikola különben is durva, erőszakos és házsártos ember volt. Különösen édes anyjával és Vida hugával szemben volt brutális. A szomszédok gyakran hallották, hogy Nikola veszekedett az anyjával, akit ismételtelen megfenyegetett azzal, hogy megöli. Anyja fel is jelentette a fiát a rendőrségen, de amikor arra került a sor, hogy a fiát életveszélyes fenyegetések miatt felelősségre vonják, mindig az anya könyörgött, hogy ne bántsák, mert ha kiszabadul, tényleg megöli.

Kedden Nikola észrevette, hogy anyja a Dunáról az ő lovával hordott vizet. Emiatt Nikola éktelen szidalmakkal árasztotta el anyját, aki attól félt, hogy a fia mégis beváltja egyszer a fenyegetését és megöli, megmondta a brutális fiának, hogy elmegy a rendőrségre és feljelent.

A gyilkosság

Az asszony be is ment a szobájába és öltözködni kezdett, hogy elmenjen a

Fél 12 órakor katonai ünnepély lesz a kerületi parancsnokság épületében. Háromnegyed egykor pedig katonai diszfelvonulás lesz.

Délután egy órakor ünnepi bantett a Beograd éttermében. A bantetten Szubotica város nevében Vukics Ferenc városi főjegyző mond ünnepi beszédet.

Az ünnepségeket délután négy órakor, a Bácska-pályán katonai és Szokol-gyakorlatok fejezik be.

rendőrségre. Nikola berontott a szobába és ütlegelni kezdte anyját, aki sirva könyörgött fiának:

— Ne bánts, nem jelentek fel!

De Nikola azt hitte, hogy anyja mégis fel fogja jelenteni, előhozta bajonettjét és anyjára támadva, hét haldós sebet ejtett rajta. Két mély seb a bal és jobb mell felett táton, egy harmadik a bal váll alatt a mellen hatolt be és a hátán jött ki, látni, hogy a gyilkos a bajonettet meg is forgatta a testben, a negyedik, ötödik és hatodik szurás a fejen ejtett mély sebet, a hetedik a váll alatt a hátán hatolt a bordák közé. Az asszony összeesett és pár percen belül meghalt.

A gyilkosság elkövetésekor a lakásban senkisémm volt. Vida, a meggyilkolt leánya, a szomszédos házban volt, amikor anyja segélykiáltásait meghallotta és hazarohant.

A gyilkos jelentkezik

Amikor a gyilkos borzalmas tettet végrehajtott, nyugodtan magára öltötte a kabátját, megmosta véres kezét és otthagya a talán még akkor életben volt anyját és a ház kapuján épp akkor lépett ki, amikor a huga odaért.

A leány hallotta a segélykiáltásokat, hazarohant és a kapuban megkérdezte a fivérét:

— Hol van anyánk?

— Megöltem — válaszolta a bátyja, aki olyan mozdulatokat tett, mintha a hugát is meg akarná ölni. Vida sikoltva menekült előle — anyja holttestéhez. A gyilkos nem üldözte, elietett a rendőrségre és ott az ügyeletes rendőrkapitánynak ezeket mondotta:

— Kapitány ur, fogasson le, megöltem az édes anyját.

Malencsics Rodoljub rendőrkapitány az ügyeletes rendőrorvossal a helyszí-

nére sietett, ahol a vérben holtan fekvő asszony borzalmas látványa tárult eléje. Közben megérkezett Skreblijin Iván vizsgálóbíró és dr. Lemaics Jován államügyész is.

A gyilkost Malencsics Rodoljub rendőrkapitány kihallgatta. A gyilkost, aki semmi megbánást nem érez, szerda reggel kísérik át a noviszadi ügyészség fogházába.

Lakásfosztogatás

— nagyban

Kilenc évi börtönre ítélték egy besurranó tolvajt

Lalits Szvetozár, noviszadi nyomdaalkalmazott 1919-ben számtalan lakás tolvajlást követett el.

Behatolt Pláj Károly Magyar-ucca 16. szám alatti lakásának nyitott ablakán és onnan háromezer korona értékű ruhát, fehérneműt és értéktárgyat lopott. Koracsek Pál Telecski-ucca 32. számú lakásából tizenkétezer korona értékű fehérneműt lopott el. A Telecski-ucca 17. alatt levő Kott József-féle vendéglő nyitva felejtett ablakán keresztül ezer korona értékű értéktárgyat emelt ki. Tomán Sándor szerkesztő Vasut-uccai lakásából ötszáz korona értékű ruhát lopott. Mitrovics Vukoszávatól hatszáz korona, dr. Deák Imrétől négyezer korona, Tikvity Szimától ötszáz korona, Paraker Gusztávtól ötszáz korona, Kungl Józseftől hatszáz korona és Brezovác Istvántól négyszáz korona értékű ruha- és fehérneműt lopott. Rendszerint kileste, hol felejtik nyitva az ablakot és azon bemászott és keze ügyébe eső dolgokat vitt el.

A noviszadi törvényszék még 1922 október 16-án Lalits Szvetozárt ezekért a bűnökért három évi fegyházra ítélte. Az államügyész súlyosbításért felebezett.

Lalits Szvetozár azonban 1922 november hó 7-én megszökött a noviszadi ügyészség fogházából. A zemuni rendőrség 1924 április 12-én elfogta és mert szökése óta Zemunban számos újabb tolvajlást követett el, ezekért az újabb bűneiért a mitrovicai törvényszék hat évi súlyos börtönre ítélte. A vádlott ebben az ítéletben megnyugodott.

Összbüntetésül kilenc évi börtönt szabtak most ki rá s Lalitsot Mitrovicáról átszállították a lepoglavai országos fegyintézetbe büntetésének kitöltése végett.

TUDJA-E...?

TUDJA-E, hogy milyen megtiszteltetés érte a költő pipáját?

Tennyson, az angol »babéros« poéta, nagy pipás volt világéletében, sohasem tudott elválni kedves pipájától, s most tisztelői — a kéziratái, könyvei mellé — elhelyezték a Tennyson-muzeumban kedvenc pipáit is.

Ez a kegyelet megindító s helyes is. Az angol költő nagy hálával tartozott a pipafüstnek. 1842-ben ezt írta:

— Csak veszem pipámat s a muzsa leszáll a füstbe.

Mindig áhítatos tisztelettel beszélt, utóbbi éveiben egész készletet szerzett be, melyet maga áztatott feketekávéban, hogy kitisztítsa. Sohasem vált meg tőlük, bárhova hívták, bárhova utazott.

Egy alkalommal magához kérte Gladston, ki híres volt arról, hogy undorodott minden füsttől, de a költő kikötötte, hogy csak úgy fogadja el az invitációt, ha elviheti pipáit is.

Most aztán bevonultak — vele együtt — a halhatatlanságba.

*

TUDJA-E, hogy könyv jelent meg a háborúelőtti kénkedésről, melyben valóságos természetrajzát adja az író ennek a förtelmes mesterségnek.

A különböző vezérkarokat a háború előtt főleg a várederők, hadimenetren-

dek, kikötők, mozgósítási tervek érdekelték.

Ezeket a fontos titkokat az államok — eléggé meggondolatlanul — többnyire fiatal tisztcsékkre bízták, kik fontos megbízatásukat kitüntetésnek tartották, de nem tudtak eléggé vigyázni.

Mivel szédsítsenek meg ilyen tiszteket? A kémszervezet rendszerint egy csinos, minden hájjal megkent nőcskét küldött a nyakukra, ki megismerkedett velük, pár hét múltán aztán rábirta arra, hogy üljenek le a zöld asztalhoz, kártyázzanak. A ravaszság mindig egyszerű. Annál hathatósabb, minél egyszerűbb. A tiszték — különös — mindig vesztettek, mert a nőcské kitanulták a hamiskártyázás iskoláját is a barátjaik hamarosan nyakig usztak az adósságban.

Ezek a szerencsétlen áldozatok fűhöz-fához kapkodtak, nem tisztársaikhoz fordultak kölcsönért, hanem üzorszásokhoz, kik még inkább kiszípolozták őket. Erre a csábító nőcske, kit — mint mondta — »bántott a lelkiismeret«, hogy kártyázásra biztatta barátjait, följánlott nekik a »maga pénzéből« egy kis összeget (egy nagy összeget) és minthogy a világon semmi sincs ingyen, alkalomadtán, beszélgetés közben, megkérte a tisztéket, engedjék meg, hogy lemásolhasson egy-egy okmányt vagy térképet. Pusztán kíváncsiságból.

Csak hogy ezek a fiatalok nem voltak

birtokában minden titoknak, akadtak olyan titkok is, melyeket öregebbekre bíztak.

Az öregebbeket az egész világot behálózó kémszervezet hetekig, hónapokig tanulmányozta, hogy megismerje családi körülményeit, szokásait, vagyoni viszonyait, bűneit, erényeit. Rendszerint gyöngéjén támadták meg őket: kihasználta az elégedetleneket, mert mindenütt a világon vannak elégedetlen emberek. Jó anyagnak mutatkozott a politikus is, ki valami pártszervezéstől vezetett, könnyűszerrel árulója lett tulajdon hazájának.

Svájcban a háború alatt nyüzsgöttek a kémek, de közöttük akadtak olyanok is, kik játszották a szerepüket s ezen a címen sok millió frankot vágak zsebre. Háború után aztán bosszúból a megvesztegetők nyilvánosságra hoztak egy listát s az olasz hadsereg el is fogott pár ilyen álkémet, kit haditörvényszék elé állított.

*

TUDJA-E, hogy mi az a gaffe? Ostoba elszólás, akaratlan sértés, csufos felsülés, mely miatt az ártatlan beszélő pironkodik.

Egy francia újság lajstromot készít belőlük, tanácsot ad nekünk, hogy társalgás közben mitől kell óvakodnunk:

1. Ne dicsekedj pufók gyermekeiddel olyan házaspár előtt, mely már évek óta hiába vár gyermeket.

2. Ne örvendj fiad sikerén olyan családban, hol a gyermekek egymásután hasalnak el a vizsgán.

3. Ne beszélj parókaról és hamis fogakról a parókások és hamis fogasok között.

4. Sohasem dicsérd a szépeket a csunyak előtt, a tehetségeket a tehetségtelenek előtt.

5. Koldusnak ne adj tözsdetippek.

*

TUDJA-E, milyen volt Baudelaire, a nagy francia költő?

Charles Toubin most megjelent emlékiratában sikerült képet fest rőla:

— Ellentétben a többi bohémekkel, mindig patyolatfehér inget viselt kifogástalan cipőt és ruhát. Noha nem volt köztársasági párti, vörös nyakkendőt hordott és divatjamúlt bő zsakettet, hogy eltüntesse soványságát. Feje két elemtétes sikkból állott. Lenn nagyonnagy, mozgékony szája, mely erősen meggörbült, mikor megvetését akarta kifejezni, fönt pedig igen élénk fekete szemek, lágyan hullámos haja és fölséges homloka. Orra is finommetszésű volt, cimpái idegesek, úgy hogy arcán három különböző kifejezés lakozott: alul a szatir, föntebb az érzéki orr és egészen fönn valami tiszta, majdnem angyali átszellemültség, mely eszünkbe idézte, hogy atyja a forradalom előtt szerzetes volt.

K. D.

KISEBBSÉGI ÉLET

A csehszlovák Népszövetségi Liga vezetője, dr. Szüllő Géza, az egyik kassai lapban nyilatkozott a kisebbségi politika aktuális kérdéseiről.

— A Népszövetségi Liga csehszlovákiai magyar osztálya — mondotta — megalakult és a legszebb remények között kezdi meg működését. A Liga megalakulásának egész kisebbségi életünkre messze kiható jelentősége van, mert most már a ligák uniójának keretén belül az összes népkisebbségi kérdésekben szavazati jogunk van és kisebbségi akcióinkat törvényes formák között intézhetjük. A Népszövetségben első kötelességünk az, hogy rámutassunk arra, hogy a mi törvényhozásunk hozott ugyan kisebbségvédelmi törvényeket, de ezeket pour la galerie hozta és a lényeg az, hogy ezeket nem tartják be. Főkövetelésünk az, hogy a kisebbségek is legyenek jogosultak arra, hogy ne csak az államok útján, hanem közvetlenül fordulhassanak panaszaiikkal a Népszövetséghez. Ebben a tekintetben a lyoni kongresszus már elfogadta a Baranyay által alkotott tervezetet, melyet most Wlassics Gyula dr. rendszeresen kidolgozott és a legközelebbi kongresszuson tárgyalásra kerül. Ennek a javaslatnak a lényege az, hogy a kisebbségek — ha kimerítették az államukban rendelkezésre álló közigazgatási jogorvoslatokat — közvetlenül a Népszövetség elé léphetnek és juttatnak provokálhatnak a hágai nemzetközi bíróság részéről.

*

Keves a katolikus pap: állapította meg a lugosi római katolikus esperesi kerület lelkész-karja, amely a minap tartotta meg idei közgyűlését a minoriták rendházában. A közgyűlés tárgysorozatának két feltűnésteltő pontja volt. Az egyik az aggasztóan növekvő lelkészhiány, aminek oka, hogy a lelkészi pályára készülő ifjak száma az utóbbi években nagyon megcsappant és így megfelelő utánpótlást a szemináriumnak nem nyújthatnak. A másik és a fenní kérdéssel szorosan összefüggésben álló tárgysorozati pont a szolgálatképtelenné vált, vagy előregedés miatt nyugalomba kényszerült lelkészek helyzetének megbeszélése volt, mert a nyugalomba vonult agg lelkészek a szó szoros értelmében nyomorognak. Az esperesi kerületi közgyűlés elhatározta, hogy a szolgálatot teljesítő papság jövedelmének tiz százalékát áldozza a nyomorban levő papok inséges helyzetének megennyhítésére.

*

A román kormány a magánoktatásról szóló törvényjavaslattal szemben kialakult egységes kisebbségi front ellen a legélesebb harcot kezdte meg. Anghelescu miniszter, hogy a kisebbségeket megelőzze, még ebben a hónapban bejelenti a Népszövetséghez az iskola-javaslatot, mellékelve hozzá egy védőiratot, amely természetesen a legrözsább színekkel festi le a romániai kisebbségek helyzetét. A külföldi sajtó informálásáról is gondoskodott a román kormány, amely ezzel a munkával Puscariu kolozsvári egyetemi tanárt bizta meg, aki pár egyetemi tanárral együtt főként a francia és angol közvéleményt próbálta meggyőzni. Puscariu egyébként az ominózus javaslatról így nyilatkozott egy kolozsvári lap tudósítója előtt:

— Teljesen megértem — mondotta — azt az erőteljes harcot, amelyet a kisebbségek folytatnak a javaslat ellen, annál inkább, mivel az ő helyzetük hasonló ahhoz amelyben mi, a felszabadított területek románjai, voltunk az egységesítés előtt. Épp úgy, mint az erdélyi románok tudják, hogy nemzetük fentartása szempontjából mit jelentenek iskoláik, a mi kisebbségeink kezdetől kezdve az egyházak körül

csoportosultak. Így magyarázható meg az, hogy ezek az egyházak elfelejtették régi ellenségeskedéseiket és most valóságos felekezeti iskolákat tartanak fenn. A román nép jogérzetének el kell ismernie a nemzeti jellem megőrzéséért folytatott harc jogát, amely jogos és csodálatunkat is megérdemli, azonban mi ugyanezt a jogérzetet kérjük a kisebbségektől is, akiknek be kell látniuk, hogy a román államnak is megvan a joga a védekezésre, amikor a

kisebbségek harca a román állami élet érdekeit érintik. A románnyelvű lakosság szempontjából a javaslat teljes mértékben helyeselhető. Azok, akik a román felekezeti iskolák fentartása mellett foglalnak állást, nem adnak számot maguknak arról, hogy a helyzet az egységesítés után teljesen megváltozott. Amint már többször alkalmam volt kifejtetni, a görögkatolikus egyházaknak megmarad a joguk, iskolákat fentartani.

Megszavazták az angol költségvetést

Baldwin a vitában saját anyagi helyzetének rosszabbodásával érvelt

Londonból jelentik: Az alsóház folytatta a költségvetés vitáját. Churchill kancellár után **Macdonald** szólalt föl, aki azt bizonyította, hogy a költségvetés **megbénítja az egész angol kereskedelmet és ipart.**

Baldwin miniszterelnök válaszolt a kritikára és többek közt ezeket mondta:

— A költségvetésről kikiáltották, hogy ez a **gazdag ember büdssége.** De ez csak frázis, amelyet mindenki elhisz, csak azok nem, akik kimondták és terjesztik. Nem lehet azzal vádolni a mostani kormányt, hogy **nem törődik az iparral.** Én

magam személy szerint is érdekelve vagyok. Ma egész jövedelmem alig ér föl egy ötödével annak, amit néhány évvel ezelőtt a magaménak mondhattam és már **négy év óta régebben összegyűjtött kis vagyomból és kölcsönökből élek.** Ez a költségvetés nem választható külön a nyugdíjtörvényről és szoros kapcsolatban van az **aranyalapra való visszatéréssel.** Kétségtelen, hogy **Churchill maradandó nevet biztosított magának vele Anglia történetében.**

A költségvetést végül 335 szavattal 139 ellen elfogadta az alsóház.

A subotici radikális képviselők interveniáltak a hajdújárasi földek ügyében

A régi bérlők sérelmeinek orvoslását követelik

Beogradból jelentik: A subotici határban a régi bérlőktől elvett hajdújárasi földek ügyében **Radonics Jovan, Sztrilics Béla, Jurics Márkó és Markusev** Milán subotici radikális párti képviselők kedden interveniáltak **Simonovics** agrárreformminiszternél és **tiltakoztak a jelenlegi bérlőknek a bérlétekből való kiűzése ellen.** A képviselők átadták a miniszternek az érdekeltek kérvényeit és ők maguk is írásban nyújtották be tiltakozásukat. A beadványban a képviselők kifejtik, hogy Subotica várostól újabb ismét négyezer katasztrális hold földet vettek igénybe, aminek felmérését már meg is kezdték. Tekintet-

tel arra, hogy az agrárminiszter rendelete folytán február 25-ike után semmiféle föld nem osztható ki, annál kevésbé lehet igénybevenni a már bevelt területeket, kéri, hogy **azonnal szüntessék be a további felméréseket,** illetve oldják fel ezeket a területeket, úgy, hogy a termést a bérlők még ebben az évben betakaríthassák és csak ezután bocsássák a földeket az agrárreform rendelkezésére. A képviselők beadványára szerint ez a követelés annál indokoltabb, mert ezernél több szegény szőlőművelő család sorsáról van szó, akiket a méltánytalan jogfosztás nyomorba fog kergetni.

Amundsenről semmi hír

Mentőexpedíciókat szerveznek felkutatására

Az egész világ nagy izgalommal várja a Spitzbergákról érkező jelentéseket Amundsen sorsáról. A »Fram« fedélzetéről naponként többször küldenek szikratáviratot, azonban ezek a jelentések mindeddig még semmi pozitívumot nem közölnek Amundsen utjáról. Kedden este a következő táviratot küldték a »Fram« fedélzetéről:

»Hajónkon igen nagy az izgatottság. Minden pillanatban **viszszavárjuk a sarki repülőket.** A meteorológusok véleménye szerint a **légköri viszonyok kedvezőek, nagyon messzire lehet látni és a repülők igen nagy távolságból észrevehetők a Framot és a segédhajót.**

Az oroszországi és szibériai időjelentések úgy szólnak, hogy **a rossz időjárás még nem ért el a sark medencéjére.** Az ég a Dán szigetek és az Amsterdam-sziget fölött derült, ugyszintén a tenger fölött is nyugati és északi irányban.

Az aggasztó hírek és a rémlátások ellenére öröhyünkön vagyunk és szakadatlanul figyeljük a láthatárt, abban a reményben, hogy bármely pillanatban hallha-

tóvá válik a motorok zaja és a repülőgépek feltűnhetnek a horizonton. Ha Amundsen és társai kedvező időpontban, úgy déltájban hagyják el az Északi Sarkot, akkor **esti 10 órakor kell ide érkezniük.** Minden percben várjuk és méltóan fogjuk fogadni őket.

Frederik Ram.

Léghajón az Északi Sarkra

Washingtonból jelentik: Az Egyesült-Államok tengerészeti kormánya hajlandónak nyilatkozott arra, hogy **Amundsen felkutatására mentőexpedíciót szervez.** Az Unió a **Shenandoah,** vagy a **Los Angeles** nevű kormányozható léghajót küldené a sarkvidékre, mielőtt a norvég kormányznak erre vonatkozó kérelme hozzá érkezne. Azt hiszik Washingtonban, hogy ha még néhány napig sem érkezne vissza **Amundsen,** akkor Norvégia kérni fogja az amerikai mentőexpedíció utbaindítását. Ez esetben a **Patoka** nevű anyahajó tizenöt nap alatt tenné meg az utat Grönlandba és onnan valószínűleg a **Shenandoah** kormányozható léghajó indulna el az Északi Sark felé Amundsenék felkutatására.

Nansen János, a híres sarkutazó

unokaöccse San Diegóban akciót indított egy mentőexpedíció megszervezésére és gyűjtése már eddig is nagy eredménnyel járt.

Vihar fenyegeti a sarkvidéket

Oslói jelentés szerint a Spitzbergákról olyan jelentések érkeznek, hogy **a sarkvidéket vihar fenyegeti,** amely hosszabb időre lehetetlenné teszi Amundsen visszatérését.

Feloszlatják

a bécsi horogkeresztesek egyesületét

A munkásság elállott az általános sztrájktól

Bécsből jelentik: A horogkeresztesek **Rheinland**-csoportját, amely a mödlingi véres eseményeket előidézte, a hatóság legközelebb **fel fogja oszlatni.** A szervezet tagjai tulnyomórészen a **Rosbach**-csoportból kerültek ki. Dr. **Waber** alkancellár hétfő délután egy szocialista küldöttségnek, amely dr. **Bauer** Ottó vezetésével aláírta, kijelentette, hogy illetékes helyről lépések történtek már arra nézve is, hogy a horogkereszteseket a **volt vasutügyi minisztérium épületéből kiteleptessék.**

Azokat a szocialista képviselőket, akiket vasárnap Mödlingben letartóztattak, hétfőn már **szabadlábra helyezték.** Mindezek az intézkedések megnyugtatták a munkásságot és így a **tervezett általános sztrájkot a munkásság eláll.**

A kommunisták hétfőn a városháza előtt tüntetést rendeztek a mödlingi események miatt. Minthogy a szocialdemokraták nem voltak hajlandók a tüntetésen résztvenni, ennél fogva, alig egynéhány százan jelentek meg a gyűlésen. A gyűlés után a kommunisták a volt vasuti minisztérium elé akartak vonulni, a rendőrség azonban megakadályozta őket ennek a tervnek keresztülvitelében.

Éhinség fenyegeti Japánt

Ezeröttszáz embert temetett el a japán földrengés

Newyorkból jelentik: Tokióból érkezett hivatalos jelentések szerint a szombati katasztrófális földrengés által sújtott területeken összesen huszonöt egymást követő földlökést észleltek. A földrengés által okozott összes kár **hatvanöt millió dollárra rug.** **Kiotót,** a régi fővárost szintén erős földlökés érte. **Toyooka városában negyvennyolc halottja és kétszáz sebesültje volt a földrengésnek.** **Kinoszakiban** kétszáz halott és háromszáz sebesült volt. **A környező falvakban összesen 278 halott és 532 súlyosan sebesült esett áldozatul a katasztrófának.** **Kinoszakiban** 652 ház omlott össze és 676 égett le, míg Toyookában 70 ház omlott össze és 130 esett tüzvésznek áldozatul. A többi falvakban 1224 ház dőlt össze és 1102 házat pusztított el a tűz. Hozzávetőleges becslés szerint a földrengés következtében **ezeröttszáz ember pusztult el.** A nagy pusztulás következtében sok ezer ember maradt hajlék nélkül, akiket ezenkívül az éhinség réme is fenyeget.

Az **Associated Presse** jelenti Tokióból, hogy a földrengés Toyooka városnak több mint kétharmadrészt elpusztította.

Hivatalos távirat jelenti Tokióból: A földrengés következtében **278 emberélet pusztult el.** **Kinoszakiban** 130 holttestet számláltak meg és Toyookában 148 holttestet találtak. Az anyagi kár, amelyet a vasutak szenvedtek, körülbelül 500.000 jen. A tengerészeti kormány 6 torpedónaszádot szerelt föl s azokat eleseggel és orvosságokkal megrakva a pusztulás színhelyére küldte.

Négy száz milliós petroleumpanama Romániában

A román kamara viharos ülése

Bukarestből jelentik: *Madgearu* párt- és képviselő, akit legutóbb a kamara husz üléséről kizártak, külön engedéllyel megjelent a kamara ülésén, hogy elmondhassa a *Steaua Romana* petróleumvállalat ügyében már régebben bejelentett interpellációját.

Madgearu ismertette az ügy előzményeit, amelyek még az *Avarescu*-kormány idejére nyulnak vissza, amikor több bank meg akarta vásárolni a Deutsche Bank érdekltségébe tartozó vállalat részvényeit. A kormány akkor olyan tranzakciót kötött, amellyel 400 millió aranylel károsodást okozott az államnak. Az interpelláló követelte *Avarescu* felelősségrevonását, aki annak idején és most is együtt csinálja üzleteit a liberálisokkal. Az első tranzakció alkalmával *Antonescu Victor* párisi román követ őrjáti összegű províziót vágott zsebre. A *Steaua Romana*-t, mint német vállalatot, a békeszerződés értelmében likvidálni kellett volna, de a kormány ahelyett, hogy a vállalatot az állam tulajdonába juttatta volna, szintén megcsinálta a bányatörvényt, valójában azonban kivételes előnyökhöz juttatta a vállalatot, miután időközben a liberális kezében lévő Banca Romaneasca a részvényeket a németektől megvásárolta. Az állam kára, összesen tíz milliárd lei, abból származott, hogy a kormány az állam helyett bankoknak juttatta a petróleumrészvényeket és az állam vagyonaiból egy millió font sterlinget engedett át kártérítésként a liberális párti bankokból és egy angol-francia pénzcsoportból álló konzorciumnak. Az egész bányatörvény csak a *Steaua Romana* helyzetének megmentésére készült. Ez a körülmény megfosztotta az országot a külföldi kölcsön lehetőségétől. Ha így megy tovább a dolog, a liberális tökéltékozoja az ország legnagyobb kincseit.

A kormány párt és a néppárt az interpellációt nagy zajjal fogadta.

A beogradi kommunista-pör

Tagadnak a vádlottak

Beogradból jelentik: Néhány hónap- pal ezelőtt a beogradi rendőrség — mint jelentették — egy külvárosi munkásházban titkos kommunista nyomdát fedezett fel. A földalatti nyomdában, amely egy ládában elhelyezett kis kézi- sajtóból állt, a nyomozás megállapítása szerint a *Kommunist* című lapot állították elő, *Pijade* Móse hírlapíró szerkesztésében. A rendőrség ezért letartóztatta *Pijade* Mését, *Csipesics* Kosztát asztalost és feleségét, akiknek házában a nyomdát felfedezték, továbbá *Pasics* György drogustát, *Zsivotics* Mihajlo papucsgyest és *Vakovics* Ilija asztalost, akiket a kommunista lap titkos terjesztése miatt helyeztek vád alá.

A beogradi bíróság hétfőn kezdte a tárgyalást a kommunisták perében. Az államügyész és a fennálló társadalmi rend erőszakos felforgatására irányuló működés miatt emelt vádat.

Pijade Móse, az elsőrendű vádlott tagadta a vádat és kijelentette, hogy sem a kommunista párt ujjalakulásáról, sem a titkos nyomda létezéséről nem volt tudomása, *Csipesics* Kosztátakat nem is ismerte. Beszél az ugynevezett *vörös segélyalap*ról, amelynek igazi neve *proletár-segélyalap* és kizárólag jótékony adományokból tartják fenn. Beismeri, hogy több ízben vett fel segílyt az alpból, de nem emlékszik, hogy azt ki kezelte. Az elnök többször kérdést intéz a vádlotthoz külföldi utazására vonatkozólag, mire *Pijade* azt feleli, hogy erről személyi és politikai okokból nem adhat felvilágosítást.

Csipesics Kosztát hallgatja ki ezután a bíróság. Elmondja, hogy Kikindáról került Beogradba, ahol a famunkásszer-

vezet titkára juttatta lakáshoz. Volt egy *Petrovics* Nikola nevű albérője, aki két ládával költözött be hozzá. Nemsokára *Petrovics* eltűnt és a rendőrség kiszállt a lakásba, megtalálta a ládákat amelyekben, mint ekkor kiderült, nyomdai kellékek voltak. *Csipesics* visszavonja a rendőrségen tett vallomását, hogy *Petrovics* Nikola álnéven tulajdonképpen *Pijade* Móse lakott nála, akivel együtt készítették a *Kommunist* című lapot. Azt állítja, hogy a rendőrségen megkínózták. Hasonlóképpen tagad mindent *Csipesics* Kosztáné is, aki kijelenti, hogy a nyomozó közegek agyonütéssel fenyegették, ha nem vall a többiek ellen.

A riff-kabilok verik a franciákat

A marokkói francia hadsereg folytatja visszavonulását

Rabatból jelentik: A marokkói francia haderő fővezérsege hivatalosan bejelentette, hogy a csapatokat visszavonták. A francia front az utolsó erős veszteségekkel járó harcok után, úgy látszik, megingott. Casablancából jelentik, hogy oda ismét francia megerősítések érkeztek.

Taunat és Mulei-Ain környékén hat francia állomást, amelyet a riffkabilok napokon át körülzártak, kiűrtettek, hogy a repülőszlopoknak, amelyek ezeket az állomásokat élelmiszerekkel ellátják, nagyobb szabadságot adjanak. A Gambaysereg megerősítést kapott, hogy az ellenségnek Tiffane-nal kapcsolatos terveit megghusithassa.

A kamara marokkói vitáját elhalasztották

Párisból jelentik: A francia politikai körökben a figyelem a parlamenti tárgyalásokra irányul. A legközelebbi két hét tisztázni fogja a helyzetet abban az irányban, hogy *Painlevé* kabinetjének van-e tiszta többsége a kamarában, vagy pedig nem lesz-e kénytelen a jobboldalon megerősítést keresni. Azt hiszik, hogy a kamara vitája a marokkói politika felett megfelelőképp tisztázza a helyzetet. A vita megindítását kedd délutánra várták, de a szocialisták indítványára elhalasztották s így csak szerdán kezdődik.

A kamara keddi ülésének elején *Cail-*

laux pénzügyminiszter benyújtotta a francia pénzügyek szanálására vonatkozó törvényjavaslatot. A szanálási javaslatot a kamara pénzügyi bizottságához utasították.

A baloldali kartel pártjainak vezetői egyébként megállapodtak abban, hogy a marokkói interpellációkat szerdára halasztják, ezeknek jelentősége a kormány szempontjából lényegesen csökkent. Kétségtelen, hogy a baloldali kartel pártjai bizalmat fognak szavazni a *Painlevé*-kabinetnek és alapos a remény, hogy a kartel kebelében helyreáll az egység. A szocialisták azt kívánják a kormánytól, hogy minél előbb vessen véget a marokkói hadjáratnak, kezdjen közvetlen tárgyalásokat *Abd el Krimmel* és vegye elejét további vérontásoknak és penz-pocsékolásnak. Ugy vélekedik a szocialista párt, hogy a riffkabiloknak utat kell nyitni az *Uerga* völgyéhez, Marokkó éléskamrájához, mert mostani területükön nem képesek megélni, mivel a talaj nem termékeny.

A franciák nem kapnak angol támogatást a tengeren

Londonból jelentik: Chamberlain külügyminiszter kijelentette az alsóházban, hogy az angol kormány semmiféle formában nem ajánlotta fel a francia kormányoknak, hogy angol tengerészeti haderőket bocsát Marokkóban a francia kormány rendelkezésére.

Rendőrök a vádlottak padján

Halál „erőművi behatás“ következtében

Főtárgyalás a szubotical törvényszéken

Ajmdí István moli lakos 1921. év október 26-án a moli község háza fogdája- ba került. Harmadnapra kiengedték onnan, hazament a lakására és első szava az volt a feleségéhez, hogy bontson ágyat, le akar feküdni, mert nagyon rosszul van. November 5-én *Ajmdí* meghalt. A községi orvos felboncolta és látteleiben a halál okát a következőképp állapította meg: Kemény, tompa eszköztől, esetleg lábrugástól szenvedett erőművi behatás folytán a különben erőteljes, jóltáplált embernél *béltrepedés* állt be. A béltrepedés nagymérvű gennyedést okozott a hasüregben, ebből hashártyalob fejlődött és bekövetkezett a halál. *Ajmdí* István halálát tehát, az orvosi láttelelet szerint, az elszennvedett erőművi behatás okozta. Miután *Ajmdí* a moli fogdából került haza, fölmerült a gyanu, hogy ott szenvedte el a halálát előidéző erőművi behatásokat. Vizsgálat indult meg azok ellen a rendőrségi közegek ellen, akik a kérdéses időben szolgálatot teljesítettek a moli község házában és közreműködtek *Ajmdí* letartóztatása körül. Ezek: *Jaksics* Vászó rendőr, *Krnyajszi* Jován rendőrőrmester, *Pecics* Milán rendőr és *Mihály* Iván rendőr. A vizsgálatból büntető eljárás lett és a szubotical ügyészség halált okozó súlyos testi sértés miatt emelt vádat a moli rendőrök ellen.

A szubotical törvényszéken kedden tárgyalta ezt a bűnügyet *Pavlovics* István törvényszéki elnök tanácsa. A közvédat *Sztarcsevics* Mató államügyész képviselte, a védelmet dr. *Vuics* Milán ügyvéd látta el.

A négy terhelt közül csak hárman: *Jaksics*, *Krnyajszi* és *Pecics* Milán jelentek meg a főtárgyaláson. A negyedik: *Mihály* Iván időközben meghalt.

A terhelték közül először *Jaksics* Vászó rendőrt hallgatta ki a bíróság. Kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek az

ellene emelt vádban. Elmondja, hogy 1921 október 26-án, délután négy óra- kor őráraton volt. A *Matics*-féle ház sarkán látta *Ajmdí* Istvánt teljes részegen. *Ajmdí* nyílt uccán többször kiáltotta: »Nem sokáig lesz ez szerb ország, ez megint magyar ország lesz.« Miután *Ajmdí*, aki gyakran volt ittas, többször tett ilyen kijelentéseket, bevitte a község házára. A község házában *Pecics* Milán volt kapuőr. Neki adta át *Ajmdí*-t, hogy zárja a fogdába.

Egészen 27-ikéig, amikor éjjel 12 óra- kor átvette a kapuőri szolgálatot, nem tudott semmit *Ajmdí*ről. Éjjel két óra- kor *Krnyajszi* őrmester jött be a község házára és a kapuban megkérdezte tőle, hogy kiengedték-e már *Ajmdí*-t. — Még nem, — válaszolta *Jaksics* — mire *Krnyajszi* elrendelte, hogy rögtön engedjék ki, ami meg is történt. Ő nem bántalmazta *Ajmdí*-t és arról se tud, hogy mások bántalmazták volna.

Ezután *Krnyajszi* Jován őrmestert hallgatta ki a bíróság. Nem érzi magát bűnösnek. 1921 október 26-án délután bejött hozzá a község házára *Marodics* Áca moli lakos és följelentést tett *Ajmdí* István ellen, hogy az uccán szidja a szerbeket és a királyt. *Krnyajszi* erre megjegyezte, hogy *Ajmdí* teljesen részeg és nem tudja, hogy mit beszél. Akkor már *Jaksics* behozta a község házára *Ajmdí*-t. Másnap elrendelte, hogy *Ajmdí*-t engedjék haza. Tagadja, hogy bántalmazta volna *Ajmdí*-t.

A harmadik vádlott, *Pecics* Milán nem tud semmiről.

A vádlottak után a tanukat hallgatták ki. *Ajmdí* István özvegye zokogva mondja el, hogy amikor megtudta, hogy az urát bezárták a község házában, mindjárt odament és könyörgött *Krnyajszi* őrmesternek, hogy engedjék ki az urát. Az őrmester elutasította kérését és miután tovább könyörgött, megfenyegette,

hogy ha nem megy el, őt is az ura mellé csukja. Akkor elment és vacsorát vitt az urának, de nem beszélhetett vele. 28-án reggel 6 órakor került haza az ura, de úgy össze volt verve, hogy alig bírt a lábán állni. Mikor hazaért, első szava az volt, hogy fektessék ágyba, mert úgy se bírja sokáig. Egy hétig kínlódott és november 5-én meghalt. Amikor az asszony megkérdezte, hogy ki verte meg, azt mondotta, hogy *Krnyajszi* őrmester.

Az asszonyt megeskették vallomá- sára.

Ezután még több tanut hallgattak ki, köztük *Marodics* Acát, aki feljelentette *Ajmdí*-t. A bizonyításti eljárás befejezése után *Sztarcsevics* államügyész újabb tanuk kihallgatását indítványozta, aminek a bíróság helyt adott és a tárgyalás folytatását június 15-re tűzte ki.

Ördögüzés emberhalállal

Három parasztlégény agyonvert egy öreg asszonyt

Szegedről jelentik: Fantasztikus bűn- ügyben ítélték kedden a szegedi ítéltábla. A vádlottak padján három békéscsabai parasztlégény ült, akik agyonverték egy hatvanéves süket öreg- asszonyt abban a hiedelemben, hogy az ördöggel állnak szemközt.

Tokár Vince békéscsabai legény már évek óta kuruzsló és bűbajos hírében állott a kis város lakossága előtt. Olyan embernek tartották, aki a jövőbe lát és ezért sokan felkeresték, hogy jóvendőt mondjon. A legény 1923-ban megnősült, de esküvője után rövidesen megbetegedett és mindenkinek azt panaszolta, hogy szellemek üldözik és az ördög fojtogatja. Mult év februárjában történt, hogy a betegen fekvő *Tokár* meglátogatta három barátja, akiket a beteg azzal fogadott:

— El fog jönni értem a szellem, aki belebujt egy vén asszony testébe. Ne engedjétek, hogy bántson. Üssétek agyon és dobjátok át a kerítésen az uccára. Óvatosak legyetek, mert nagyon erős és ha nem bírtok vele, titeket is magá- val visz.

Néhány perc múlva a következőket mondotta:

— Háromszor kopog az ablakon és háromszor kopog az ajtón, azután jön értem.

Hihetetlen izgalom vett erőt a társa- ságon, amikor néhány perc múlva a szobában lévő legények háromszori ko- pogtatást hallottak az ablakon, majd nemsokára az ajtón, amely kinyit és egy botjára támaszkodott, tőpörödött öreg asszony lépett a szobába, aki egye- nesen *Tokár* ágya felé tartott. Az egyik legény ekkor ravivallt:

— Állj! Ki vagy?

Az öreg asszony azonban nem felelt, de nem is felelhetett, mert — mint a vizsgálat megállapította — hosszú évek óta a városi szegényházban ápolt, mind- két fülére süket és néma *Fabian* Zsófiával volt azonos, aki valahogyan ki- surrant a menházból. A három fiatal legény, *Csatári* Imre, *Turzó* Mihály és *Timár* György izgatottságában hatalmas botokat ragadtak fel, szó nélkül neki- estek a szerencsétlen öregasszonynak és addig verték, míg élettelenül elterült a földön.

Tokár utasításához híven ekkor óva- tosan és magasra emelve kivitték az öregasszony tetemét és a kerítésen át az uccára dobták. Örömmel mentek el *Tokár*-tól a legények és büszkén újsá- golták a városban, hogy megölték az ördögöt. *Tokár* Vince másnap egészsége- sen fel is kelt az ágyból.

A gyulai törvényszék a főtárgyaláson a gyilkos legényeket halált okozó su- lyos testi sértésben mondotta ki bűnös- sőknek és egy-egy évi börtönre ítélte őket. A szegedi ítéltábla erős felindu- lásban elkövetett halált okozó testisér- tés bűntettében mondotta ki bűnösök- nek a vádlottakat és büntetésüket öt-öt havi fogházban állapította meg.

Az újnéggyéves Buddha másfélórás prédikációkat tart hiveinek

A hatalmas birmai tartomány Hátsó-India hegyláncain, Rino, Sziám és a Bengáliai-öböl között húzódik. Gyönyörű örökzöld erdőiben kedves, derűs, jólelkű nép él, félnapig alszik, félnapig dolgozik, a kellemes, hűvös éjszakákon pedig énekel, táncol és betelt rág a magnóliagetekben. A husevést a vallásuk tiltja, csak a mesterségesen öntözött földeken termő rizs és banán a táplálékuk. Ez a csöndes, álmódó ország most — mint a *Chicago Tribune* kalkulálta — jelenléte mondja — megmozdult; ezek és ezek zarándokolnak az Irrewaddy, Birma legnagyobb végighajózható folyójának deltáira felé, ahol egy kis falu nyomorúságos kis viskójában székel a néphit szerint az új »reinkarnált«, azaz újjászületett Buddha.

Tün Kyine a kis apostol, őstesen négyeszenes tétel, még csak nem is iskolaköteles (Birmaiban a gyermekek három évi tartoznak az állami népiskolákban az írás-olvasás tökélyeit elsajátítani) és kis este még egészen csupasz, mert a tetoválás Emlében csak a gyermek kilencedik évében kezdődik és tizenéves koráig tart, míg tetoválás teljesen elfedik a szent jelek. Ebben a nagy esztendő kis gyerekestben állítólag csodálatos, természetfölötti erők működnek. A kis Tün Kyine, aki egyébként szép, egészséges, teljesen normál fejlettségű fiúcska, folyékonyan olvassa a régi szanszkrit szentírásokat, legújabb eredményeket és szanszkrit nyelvéseket megszágyenítő tökéletességgel és gyorsasággal fordítja — magyarázza — őket honfitársai nyelvére. Ámbar szenvedélyesen szeret játszani, amint hallgatóságot pillant meg maga körül, a csöppésgépből pillanatok alatt komoly felnőtt lesz, — így írja a *Chicago Tribune* — aki próféta igaz meggyőződéssel minden ingadozás vagy idegeskedés nélkül, böles tanító módján prédikálni kezd.

Nemrég egy napon például két vallásos mitinget rendezett a gyermek, mind egyikén átlag másfélórásig beszélt, óriási elbűvölt tömeg előtt. S a nehézkes, lomha, lusta birmaiak mérföldeket gyalognak az új kis Buddha elé vezető zarándokutjukon . . .

Magyar költő a vádlottak padján

Juhász Gyula sajtópöre

Szegedről jelentik: A szegedi törvényszék kedden tárgyalta Juhász Gyulának, a kiváló magyar költőnek becsületsértési és rágalmozási pörét, amit Dobay Gyula, Szeged volt kormánybiztosa indított ellene egy vezércikk miatt, amit Juhász Gyula a Szeged című napilapban egy ébredőgyűlési kapcsolatban írt Dobayról, aki ennek a gyűlésnek szónoka volt.

A tárgyalás kezdetén Dobay kijelentette, hogy hajlandó békésen elintézni az ügyet és megbocsát Juhász Gyulának, ha az bocsánatot kér tőle. Juhász Gyula erre a következőket jelentette ki:

— Nem kérhetek bocsánatot, mert cikkemben nem sértettem meg Dobayt. A kérdéses cikket csak a kurzus-betyárok ellem irtam, a Ledererek, Okolicsányik és társaik ellen, akiknek bűnössége ma már eléggé be van bizonyítva. Felolvasták ezután az inkriminált vezércikket, majd kihallgatták Juhász Gyulát, aki ügyvéd nélkül jelent meg a tárgyaláson és aki a következőket mondotta:

— Nem érzem magam bűnösnek, mert cikkemet közérdekből a kurzus-brigantik ellen írtam. A valódiságot nem kívánom bizonyítani, mert az különben sem sértés, hogy Dobayt levitézlett kormánybiztosnak neveztem.

Dobay Gyula tartotta meg ezután vádbeszédét, amelyben többek közt ezeket mondotta:

— Aki a vádlottak padján ül, közön-

seges demagóg-vezér, aki Szegeden munkásszínházat csinált, a főtéren magyar embereket veretett szét és a forradalom alatt a szegedi színházat igazgatta. Ennek az embernek a sötét jelleme és viselt bűnös dolgai miatt kérem a legszigorubb ítéletet.

A szokatlanul éles hangú vádbeszédre, amelyet Dobay magából kikelve mondott el, Juhász Gyula a legnagyobb nyugalommal a következőket felelte:

— Az a szerény megjegyzésem, hogy

A nép adómegterhelése elérte a maximumot

A pénzügyminiszter takarékosagra inti a pénzügyi bizottságot

A parlament pénzügyi bizottsága kedden délután dr. Radonics Jován elnöke alatt ülést tartott. Az ülés kezdetén a bizottság különböző hiteket szavazott meg, többek között a közoktatásügyi és az erdőügyi minisztériumnak. Radonics elnök ezután bejelentette, hogy a pénzügyminiszter átiratot intézett a bizottsághoz a költségvetési takarékoság ügyében. Felolvassa a miniszteri átiratot, amely többek között a következőket tartalmazza:

— A költségvetési tizenkettőtörvényben jóváhagyott hitelek csak július végéig érvényesek. Augusztus elsejére vagy el kell készíteni az 1925—26. évi költségvetést, vagy pedig új tizenkettőjavaslatot kell beterjeszteni. Bármelyik eset áll is be, az kétségtelen, hogy a nép adómegterhelése elérte a maximumot és nem lehet gondolni új adók, pótdadók, illetékek, vagy hasonló terhek bevezetésére. A vasuti és postai tarifa szintén eléggé magas. Nemcsak, hogy nem lehet gondolni újabb emelésre, hanem a jelenlegi költségvetésben jóváhagyott hitelek is csak nehezen fedezhetők a rendes költségvetési bevételekből, úgyhogy a korábban jóváhagyott hitelek csökkentésére

a „Nikoláj” szerzője, a kurzus vezére engem ne oktasson magyarságra és kereszténységre. Engem a Petőfi Társaságban az „Öcskay brigádéros” írója és a „Danton” szerzője igazolt és akik ismernek, tudják, hogy egész életemet a magyarság szolgálatának szenteltem.

A bíróság ítéletében bűnösnek monddta ki Juhász Gyulát rágalmozás vétségében és ezért hárommillió korona pénzbüntetésre ítélte. Ugy Juhász Gyula, mint Dobay felebbezték.

is gondolni kell. A takarékoság elvének legszigorubb keresztülvitele ma a kormány és a parlament legfontosabb feladata és a legnagyobb szerepe ebben éppen a nemzetgyűlés pénzügyi bizottságának van. Ezért van szerencsém a pénzügyi bizottság tagjait felhívni arra, hogy az állami közgazgatás minden ágában és az összes minisztériumokban a legnagyobb takarékoságot vezessék be. Ha azonnal és a legenergiusabban hozzá nem látnak ehhez, akkor az állami pénzügyek szanalásának már megkezdett munkája kérdésessé válik. A pénzügyi bizottság, ha ezt a munkát gyorsan, energikusan és a legnagyobb határozottsággal elvégzi, akkor az állami pénzügyek rendezésének és a nép gazdasági fejlődésének szempontjából epochális jelentőségű feladatot oldott meg. Kérem, elnök ur, hogy ezt a kérdést a legközelebbi ülés napirendjére kitűzni sziveskedjék.

Az ellenzék a levél felolvasását gunyos közbeszólásokkal fogadta. A pénzügyi bizottság legközelebbi ülésén fogják megválasztani azokat az albizottságokat, amelyek az egyes tárcák költségvetéseit letárgyalják.

A magyar ellenzék kedden bevonult a nemzetgyűlésbe

A demokratikus blokk feladta a passzivitást — Peidl Gyula jelentette be a parlamentnek a passzivitás megszüntetését

Budapestről jelentik: A passzivitásba vonult ellenzéki pártok hétfőn éjszaka értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy bevonulnak a parlamentbe. Kedden délelőtt a demokratikus blokkhoz tartozó képviselők a szociáldemokraták is — megjelentek a képviselőházban. Ez az elhatározás szoros összefüggésben van azzal a győzelemmel, amelyet a fővárosi választásokon arattak. A bevonulás minden szenzációtól és incidenstől mentesen, szinte feltűnés nélkül zajlott le. A szocialisták tíz óra után nagyobb tömegben érkeztek és elfoglalták szokásos helyüket és pedig a középfolysós benyúlójánál. Nemsokára megérkezett Vázsonyi Vilmos, aki a szocialistákkal kezdett beszélgetni. Az első Rassay Károly volt, aki a béke jelölül sietett Vázsonyit üdvözölni. A diskurzus a folyosón huzamosabb ideig tartott és szemelláthatólag azt a tendenciát domborította ki, hogy most már el kell tennie minden ellentétnek, amely a fővárosi választásokból sarjad ki és a baloldalnak egyesült erővel kell különösen a választójogi javaslat ellen harcba mennie.

Féltizenegykor nyitotta meg az elnök az ülést és ekkor Peidl Gyula vezetésével a szocialisták egész tömegükben bevonultak a terembe. Ugyancsak bementek a demokraták és a megjelent Kosuth-pártiak is.

Folytatják a választójogi vitáját

A választójogi vita folytatásának során elsőnek Baross János pártönkivüli

szólt fel, aki örömeinek adott kifejezést, hogy a csonka parlament ismét teljes. Kijelentette, hogy kizárólag a nemzet érdekei miatt küzd a titkos választójogért.

— Azoknak az embereknek — monddta — akik forradalmasítóknak neveznek bennünket, csak azt válaszolom, hogy a huszadik században nem lehet munka nélkül megélni. Munkát követelünk és mert ez a választójog, amelyet a kormány akar hozni, megakadályoz minden reformot, mert ez a törvényjavaslat egyenesen nemzetellenes, azért azt visszautasítom. (Zajos helyeslés a baloldalon.)

Scitovszky Béla elnök: A következők szólnak?

A jegyző (olvassa): Peidl Imre. Felkiáltások a baloldalon: Nem Imre, hanem Gyula! Ugy látszik a hosszú idő alatt ellejtette! (Derűlttség).

Peidl nagy beszéde

Peidl Gyula: Tisztelt Nemzetgyűlés! Hosszabb távollét után megjelentünk újra az ország házában, hogy az utolsó pillanatban még egyszer kísérletet tegyünk annak a merényletnek a megakadályozására, amelyet a kormány a választójogi javaslatának keresztülérőszakolással készült az ország dolgozó népe és végső fokán az egész ország ellen elkövetni. Erőszakkal távolítottak el bennünket, hogy a házszabályok szigorítását, ellenzékmentesen, gyorsan tető alá juttathassák. Példátlan eset ez a parlamentáriszmus történetében. A parla-

mentek belső erejét biztosító szabályokat mindenhol és mindenkor közös megállapodással igyekeztek létrehozni, mert megnyugvást csak ilyen módon lehet elérni. De a kormány nem elégedett meg ezzel a parlamentáris gyakorlattal ellenkező eljárásával, valamint a nyomában járó kétes értékű sikerrel, mert most ugyanilyen módon akarja törvényerőre emelni a legfontosabb alkotmányjogi javaslatokat is. Ismerjük a kormányzat ellenforradalmi mentalitását. Tudjuk, hogy készséges tábor áll rendelkezésére, nincs reményünk ahhoz, hogy sikerül megállítani a reakciót végzetes útjában, mégis megjelentünk, hogy az ország érdekében lelkiismeretünk parancsának eleget tegyünk. Megjelentünk különösen a fővárosi verditk után, amely bennünket igazolt, mert dacára annak, hogy százezer választót jogosulatlanul megfosztottak a szavazás lehetőségétől, mégis kifejezésre juttatta a fővárosi népnek azt az akaratát, hogy az igazi konszolidációt, a főváros és az ország ujjaépítését nem a hep-hep, nem az Ergerberger, nem az igazoltatók babusgatása és védelme, egyszóval: nem a reakció . . .

Meskó Zoltán: Nem a Ripka!

Peidl Gyula: . . . hanem a demokrácia segítségével a fokozatos fejlődés útján tartja szükségesnek és lehetségesnek. A fővárosi verditk hangtalan, de lesújtó kritikája a kormány politikájának és komoly figyelmeztetés arra, hogy álljunk meg azon a végzetes lejtőn, amelyre az utóbbi években jutottunk, egyben válasz a délviasut vendéglőben kiadott hirhedi jelszóra, amely szerint a szociáldemokratákkal nem állnak szóba. A dolgozó polgárság a verditk szerint igenis szóbaállt velünk, mert felismerte becsületes és őszinte szándékainkat és mert tanult a multból, amely éppen azért vált az országra nézve végzetessé, mert évtizedeken és évszázadokon át nem álltak szóba a munkássággal. (Zajos helyeslés a szociáldemokrata-párton és a baloldalon.) Mi pedig a fővárosi választásoknál beigazoltuk, hogy öns célok nélkül, sőt áldozatok árán is tudunk és akarunk alkotmányos eszközökkel küzdeni a szabadságért és az igazi egyenlőségért, ha ezt lehetővé teszik számunkra. De hogy ezt tehesük, ahhoz a tulajdai belátására és megértésére van szükség, mert enélkül mesterséges akadályokkal kerülünk szembe, amelyek elhárítása szükségszerűen más eszközöket igényel és provokál. A választójogi törvényjavaslat nem egyenleti útját a célnak. Ez a javaslat nem a haladást szolgálja, hanem a visszafejlődést. (Ugy van! Ugy van! a baloldalon.) Egy miniszter szavával élve, ha a fene tenét eszik is, akkor sem lehet az idő kerekét visszafordítani. A javaslat indoklásában értékes vallomások vannak. Szinte érzi az ember az izzadságszagot, ha belemélyed az indoklásba, olyan megerőltetésbe kerül, hogy önmaguk előtt is plauzibilisé tegyék azokat, amiket a törvényjavaslatban paragrafusba foglaltak. Az indoklás összehasonlítást tesz az 1913. és 1918. évi választójogi törvényekkel, amelyeket a gyakorlatban soha nem próbáltak ki. Ezekből mutatják ki, hogy milyen nagy a számszerű haladás a régi javaslatokkal szemben. Ha visszatérnek a 48-as időkbe, vagy ha 1514-be mentek volna vissza, akkor mutathattak volna csak ki nagyszerű haladást! Ez a javaslat mutatja, hogy milyen nehéz igaztalan ügy mellett érveket felhozni. A kormány indoklása szerint nem lehet összehasonlítani ezt a törvényjavaslatot a Friedrich-féle választójogi rendelettel, mert a Friedrich-féle rendeletet az akkori viszonyok kényszerítő hatása szülte. Pedig Bethlen miniszterelnök szintén aláírta ezt a Friedrich-féle javaslatot. Az indoklás szerint ez a javaslat óriási lépéssel haladt a jogkiterjesztés felé. (Gúnyos közbekidőlások a szélsőbaloldalon.) A javaslat szerint tetemesen emelkedett a jogosultak száma. (Gúnyos derűlttség.) Azt mondják a javaslatban, hogy azért kívánják a négy elemi iskolai képzettséget és nem az írni és olvasni tudást körülményesebben bizonyítani, mert a négy elemi iskolai képzettséget,

(Nagy zaj a baloldalon.)

Farkas István: Ilyen vicceket csinálnak.

Peidl Gyula beszéde további részében határozottan visszautasítja azt a vádat, mintha a bécsi tárgyalásokon magyar ügybe akartak volna avatkozni, akár csak tanácsadás útján is. Az kívánja, hogy a képviselői eskü mellett a fogadalm is érvényre jusson, mert sokan többre tartják a polgári becsületet bármilyen eskünél.

— Kérdezem azonban a kormányt — mondja — hogy mit ért a magyar nemzet fogalma alatt, amely az eskü formájában szerepel? A múltban ugyanis csak az volt a magyar nemzet, amely a kormány önös érdekeit istápolta. Ha ma is ezt értik e fogalom alatt, akkor nem vagyok hajlandó az esküt letenni, hanem csak a dolgozó milliók melletti kitartásra és hűségre vagyok hajlandó felesküdni.

Bethlen miniszterelnök: Nem egy osztályról van szó, hanem az egész nemzetről!

Peidl Gyula: Ha jól értettem, a miniszterelnök ur újból az osztályharcot emlegeti. Az osztályharc csak következmény és éppen a Magyarországon annyira érezhető osztályuralom következménye.

Ezután azt magyarázza, hogy a szociáldemokraták hogyan értelmezik a hazafiságot és ezt példákkal világítja meg. Elmondja így többek közt, hogy amikor 1919-ben a románok Budapest előtt álltak már, fegyverszünetet ajánlottak fel a Peidl-kormánynak. A fegyverszünet elfogadása esetén a románok nem vonultak volna tovább a magyar fővárosba, ennek ellenében azonban rengeteg vasuti anyagot követeltek. Bár a Peidl-kormány valamennyi tagja vagyontalan ember volt, mégsem teljesítette ezt a követelést, mert szociáldemokrata kormány nem vállalta volna a nemzeti javak eltérő elosztását. A fegyverszünet visszautasítása azonban egyben a Peidl-kormány végét jelentette és jött a következő hazafias kormány, amelyet épp a román fegyverek emeltek helyére. Beszéde végén kijelenti, hogy a választójogi javaslatot nem fogadja el.

Pártonkívüli felszólalás Peidl mellett

Farkas Tibor pártionkívüli hangsúlyozza, hogy világnézeti szempontból óriási távolság választja ugyan el Peidltől, mégis magáévá teszi Peidl hathatós argumentumait, mert belátja, hogy az országban a nyugalmat csak úgy lehet helyreállítani, ha tárgyalási alapul elfogadják Peidl javaslatait. A választójogi javaslatot ő sem fogadja el.

Németország lemond a kémiai háborúról

A német delegáció vezetőjének deklarációja a fegyverkereskedelmi konferencián

Genfből jelentik: A fegyverkereskedelmi ügyében egybehívott nemzetközi konferenciának hétfői ülése szenzációs lefolyású volt. Azt a némileg módosított amerikai javaslatot tárgyalták, amely szerint a szerződést aláíró felek kötelezik magukat arra, hogy a mérgező gázokkal való kereskedelmet eltiltják.

A jugoszláv delegátus erre felszólalt és kijelentette, hogy nem is az a fontos, hogy a mérgező gázokkal kereskednek-e vagy sem, mint inkább az, hogy folytatnak-e háborút mérgező gázokkal vagy sem. Ezután a jugoszláv delegátus egyenesen a német delegátus felé fordult, kijelentvén, hogy a német delegátus szavaiból éppen azt nem értette meg, mi a német delegáció álláspontja ebben a kérdésben. Beszélt a mérgező gázokkal való kereskedelemről, de egy szót sem szólt a mérgező gázzal folytatott háborúról. Ma Németország a legerősebb állam a vegyészet terén az egész világon és sajnálatos kell megállapítani, hogy

ebben a kérdésben nem akar állást foglalni.

A jugoszláv delegátusnak ezen felszólalása után dr. Eckhardt, a német delegáció vezetője a következő kijelentést tette:

— Németország hajlandó minden fenntartás nélkül csatlakozni olyan nemzetközi megállapodáshoz, amely a mérgező gázokkal való háborúnak teljes megszüntetését célozza.

Dr. Eckhardtnek ezt a kijelentését a francia és az angol delegáció nagy helyesléssel fogadta, amint hogy a Népszövetség bizottságának valamennyi tagja nagy érdeklődéssel vette és a folyosón még az ülés után is sokáig tárgyalták.

Megyei illetéket

fognak szedni Torontálban az ingatlanok adás-vétele után

A vármegye elakarja törölni a pótdát

Becskekről jelentik: Torontál—Temesvármegye törvényhatósága június 10-én közgyűlést tart, amelynek tárgysorozatán többszáz ügy szerepel. A tárgysorozat legfontosabb pontja az ingatlan adás-vétele után kétszázalékos vármegyei illetékről szóló alispáni javaslat, amely előreláthatólag nagyobb vitát fog előidézni a közgyűlésen.

Az ingatlanok adás-vétele után hat százalékos állam illetéket kell fizetni, azonban Bácsodron vármegyében a megyei közgyűlés már régebben megszavazta a két százalékos megyei illetéket, amelyet a szerződések után az állami illetékekkel együtt hajtának be. Ugyanígyen formában akarják most bevezetni Torontál-Temes megyében is a vármegyei illeték-adót.

A megyei főszámvevői hivatal számitása szerint a két százalékos illetékjövedelemből körülbelül hat és félmillió dinár fog évente befolyani a vármegye pénztárába és ez a tekintélyes jövedelem nemcsak nagyobb beruházásokat, hanem azt is lehetővé teszi, hogy a vármegyei pótdát teljesen megszüntessék.

Sulyos repülőszerecsétlenség Noviszadon

Gyakorlatozás közben lezuhant egy repülőhadnagy

Noviszadról jelentik: Pajevics Gina repülőhadnagy, aki most végzi a repülőtanfolyamot, kedden gyakorlórepülésre kapott parancsot azzal az utasítással, hogy Berg-rendszerű géppel szálljon fel ezer méter magasra, ott állítsa meg a motort és így szálljon le a repülőtérré.

Pajevics hadnagy a parancsnak eleget tett, a motort megállította, azonban a leszállásnál nem számolt azzal a körülménnyel, hogy míg ezer méter magasságban teljes szélcsend volt, addig az alacsonyabb régiókban erős szél fújt. A siklórepüléssel leszálló gépet a szél így rossz irányba terelte és Pajevics észrevette, hogy a repülőtér helyett a parancsnoksági épület fölé fog kerülni. Ezért erős kormányzással más irányba akarta terelni a gépet, amely így a sertéslepel fölé jutott, az újabb irányváltásánál azonban a gép lezuhant, pozdorjává tört és a hadnagyot magával temette.

Pajevics bordatörést és sulyos belső sérüléseket szenvedett. Életveszélyes sérüléseivel kórházba szállították.

A katonai hatóságok megindították a vizsgálatot a szerecsétlenség okának megállapítására.

Perlik a kincstárt a felosztott novisadi operatársulat tagjai

A novisadi nemzeti színház mult év őszén külön teljes operatársulatot szervezett, amelynek magánénekesnőit és énekeseit azzal a feltétellel szerződtette, hogy a miniszter a szerződést jóvá fogja hagyni. A miniszter azonban a deficitre hivatkozva, a szerződésekhez hozzájárulását megtagadta.

A novisadi nemzeti színház igazgatósága erre egyik napról a másikra elbocsátotta a magánénekeseket és énekesnőket.

Az elbocsájtott operaénekesek és énekesnők közül: Levova Mária 16950, dr. Adamovics Péterné Dubska Bošana 20200, Archipova Nadesna 16200 és Baranoff Nikola 16200 dinár erejéig pert indított a színház, illetve az államkincstár ellen. Ebben az ügyben keddre volt kitérve az újabb tárgyalás a novisadi törvényszéknél.

Dr. Petrovics Tódor törvényszéki bíró a keddi tárgyalást is elhalasztotta, mert elrendelte a felperesek jogi képviselőjének, dr. Maties Milán ügyvédnek a bizonyítás kiegészítésére tett indítványa alapján Czvetkovics Brana volt sziniszagatójának, mint szakértőnek kihallgatását, továbbá Hadzsi-Ninics Mihajlo és Spasits Dimitrijének tanuként való kihallgatását.

A bíróság a legközelebbi határnapot június végére tűzi ki.

Emelkedik a dinár

Negyvennyolc óra alatt 8.43-ról 8.53-ra szökött fel

A dinár március óta változatlanul, alig egy-két pontos hullámmal megmaradt márciusvégi folyamán. Az utóbbi két nap alatt a dinár 8.43-ról 8.57-re szökött fel, de a középárfolyama kedden délben a zürichi tőzsdén 8.53 frankot jelentett.

A dinár hirtelen ugrását a gazdasági körök egy felfelé törekvő áramlat kezdő jelenségének tekintik és az a vélemény, hogy a dinár kilenc svájci frank körül fog átmenetileg stabilizálódni.

A dinár megmozdulását három okra vezetik vissza. Az első politikai természetű: a külföld a horvátokkal megindult tárgyalásokban fokozottabb konszolidációs törekvéseket lát. A másik két ok gazdasági természetű. Egyfelől kitűnik a terméskilátások, másfelől a külföldi kölcsöntárgyalások a Blair és Armstrong csoportokkal kedvező megegyezéssel kecsegtetnek.

Az ipar és kereskedelem szempontjából a dinár emelkedésétől csak előnyöket remélnek. Az utóbbi hónapok nyomasztó gazdasági viszonyai, továbbá a dinár két-három hónapoként megismétlődő felfelé törése tartózkodásra késztették a kereskedelmet, mely ezek folytán nem halmozott fel árut, ellenben a dinár árfolyamemelkedése folytán abban a kedvező helyzetben van, hogy előnyösebben és kevesebb dinárral egyenlítheti ki külföldi tartozásait. Különösen áll ez a textilkereskedelemre.

Az import ezenfelül most olcsóbban vásárolható. Ami az exportot illeti, az exportágak: a cukorgyárak, a kendergyárak és a fakereskedelem szintén nem halmozott fel nagy árumennyiségeket. Különösen vonatkozik ez a fakereskedelemre, amely január—márciusban nagy raktárakat halmozott fel és a márciusi dináremelkedés folytán sulyos károkat szenvedett. A fakereskedelem azonban azóta drágán beszerzett áruin tudott és így a fakereskedelem válsága már megszűnt.

A többi mezőgazdasági termény kivételével foglalkozó cégek a dinár emelkedésével előálló helyzetet áthárítják a gazdákra, akik szemlátomást feladják eddigi tartózkodásukat és terményeiket a piacra hozzák.

Ha a terményekben a külföldi piacon tart a hausseirányzat, akkor az ex-

portcégek mindent felvehetnek és árujukon könnyen tudhatnak. Ha ellenben a külföldön a terményárak esnek, a dinár árfolyamemelkedése folytán az árlemorzsolódásnak fokozatosan kell megtörténnie.

Az exportra tehát előnyök háramlanak a dinár árfolyamának mérsékelt emelkedéséből, amelytől viszont a fogyasztók széles tömegei — az árnyó sülyedését várják.

Az orgoványi rablóbanda bünpöre

A rablók nagy része vagonos földmives

Budapestről jelentik: Ócsai György orgoványi rablóbandája bünügyének tárgyalását kedden folytatta a budapesti ítélőtábla. A tárgyalás elején befejezték a hetvenoldalas elsőfoku ítélet felolvasását.

— Enyhítő körülménynek vette a bíróság Ócsai Györgynél a töredelmes beismerést, — hangzanak az ítélet utolsó passzusai, — sulyosbító körülménynek büntetett előéletét és azt, hogy az összes büncselekményekre ő toborozta össze a banda tagjait.

A halálraítelt Tompai Mihálynál és B. Farkas Józsefnél sulyosbító körülménynek vette a bíróság a gyilkosságok bestialitását.

Ezután a felebbezéseket ismertette a tanácselnök. Ócsai Györggyel szemben az ügyész felebbezéssel nem élt, ellenben ő enyhítésért felebbezett. A halálraítelt Tompai Mihály és B. Farkas József ítélete ellen az ügyész ugyancsak nem apellált, ők azonban szintén felebbeztek az ítélet ellen. A többi vádlottaknál az ügyész is felebbezést jelentett be, de felebbeztek maguk a vádlottak is.

Kállay tanácselnök kérdést intézett a felekhez, hogy kívánják-e pótlólag valamely iratnak az ismertetését?

Vargha koronaügyész helyettes aziránt intéz kérdést, hogy a halálraítelt Tompai Mihály és B. Farkas József vagonos emberek-e és hogy a többi vádlottaknak is mi a vagyonuk és hogyan keveredtek ilyen borzalmas büncselekménybe? Kiderül, hogy B. Farkas Józsefnek és Tompai Mihálynak is van egy kis földje, Hajma Mihály apjának százharminc hold földje van, rablógyilkos fiának is tizennyolc holdja.

A védő, majd Ócsai György, aki a banda tagjai közül határozottan a legintelligensebb, különböző iratok ismertetését kéri. Az iratokat Haris referáló-bíró ismerteti is. Ócsai György különösen azokat a vallomásokat olvastatja fel, amelyek feleségét mentik.

A bolgár király

megerősítette a székesegyházi merénylők halálos ítéletét

Koalíciós kormány alakul Bulgáriában

Londonból jelentik: Itteni lapoknak jelentik Szófiából, hogy a szövetséges nagyhatalmak kormányainak unszolására Boris király kész a Cankoff-kormány helyébe koalíciós kormányt kinevezni, amelynek minden kommunistaelenes párt tagja lenne.

A nagyhatalmak szófiai követei megértették Boris királlyal, hogy olyan színe van a dolognak, mint ha a kormány csak a saját párt-hatalmi érdekeiből kérte volna a hadsereg létszámának telemelését s ennek a gyanunak így lehet véget vetni.

Szófiai jelentés szerint egyébként Boris király hétfőn jóváhagyta a székesegyházban elkövetett pokol-gépes merénylet miatt halálraítelt Friedmann, Zadzorszki és Koev halálos ítéletét.

HIREK

Egy kritikus albumából

Némely házasság azért »sül ki« rosszabbul mint az érdekeltek várták, mert a házastársak egyike vagy másika — és sokszor mind a kettő — a házasságkötés után nemsokára azt kénytelen megállapítani az élete párijáról, hogy az »nagyon megváltozott«.

Ez természetesen nincs így. — öngyáságok egyáltalában nem változtak meg, sőt egészen olyanoknak mutatkoznak, aminők. Ellenben nem voltak ilyenek az udvarlás szende és a jegybenjárás lázas időszakában, amikor mind a kettő szerepet játszott s olyan erényeket affektáltak, amelyek nem voltak benn a jellemük kincses ládjában. A nőhódító férfiak és a férfijó nőnek e színjátéka okozta, hogy később egyik is másik is csalóddásra ébred. Az ilyen nehéz szerep előbb-utóbb kifárasztja a nem hivatásos színészt, s a derék és ambiciózus műkedvelők hováhamarabb kénytelenek letenni a tökéletes himnek s a makula nélkül való nőnek az álarcaát. S amikor így a való lényükkel, az igazi jellemükkel, a többé nem palástolható hibáikkal állanak egymással szemben, akkor megütközésesül és fájdalmas csalódással konstatálják, hogy »a feleségem (illetve: az uram) nagyon megváltozott«.

Okos ember — férfi és nő egyaránt — nem fogja színészkedéssel kezdeni azt az élet pályát, amelynek házaselet a neve. Olyannak fogja magát mutatni lehetőleg, amilyen, és nem jobbnak, s igazán okos, akkor még inkább kevésbé jónak. Így aztán a másik házastárs vagy nem csalódik egyáltalában, vagy pedig kellemesen csalódik a házasságában.

Szegények közt nagyon jónak kell lenni a házasságnak, — máskülönbén az nagyon rossz.

Vannak hitvestársak, akik évtizedekig élnek egymással és egymás mellett, és egyáltalában nem ismerik egymást. Sacha Guityr újabb — 1923 — drámát is irt erről a témáról.

Kiváló emberek és nagyon jó nők rendszeren mésalliance-ot csinálnak.

Amíg a nő szereti a férjét, azt mondja a horkolására: »minő egészséges álma van!« Mikor megszűnik szeretni, így zugolódik: »milyen kiálthatatlan szokásai vannak!«

A házasságnak nagy hátránya a szerelem mellett, hogy nem tudja azt oly mértékben eladni, mint ahogy a szerelem képes pótolni a házasságot.

Amely házasság csupán csak szerelmen épül föl, nincs elég szilárdan meg-alapozva.

Minden házasság jó, amely nem abszolút rossz.

Ha valaki ok nélkül féltékeny a feleségére, megérdemli, hogy legyen rá oka. A férfi azért házassodik, hogy több kényelme, s a nő azért, hogy több dolga legyen.

Baedeker.

— Kinevezték a legfelsőbb lakásbírók tagjait. Beogradból jelentik: A szociálpolitikai miniszter kinevezte a legfelsőbb lakásbírók tagjait, akik között egy vajdasági is helyet foglal: dr. *Vlaskalin* Milorad, belügyminiszteriumi főfelügyelő. A vajdasági képviselők körében nagy elégedetlenséget keltett, hogy a bíróság tagjai között csak egy vajdasági van és akciót indítanak arra, hogy a miniszter legalább még egy vajdaságit nevezzen ki a legfelsőbb lakásbírók tagjává

— A jugoszláviai katolikusok jubileumi ajándéka a pápának. Zagrebből jelentik: A szentév jubiláris ünnepe során XI. Pius pápa pünkösdkor közös audiencián fogja fogadni a Jugoszláviából Rómába zárandokolt ötezer hívőt. Ez alkalommal *Bauer* zagrebi érsek át fogja adni a pápának a jugoszláviai katolikusok jubileumi ajándékát, egy művészli kivitelű misekegyházi. A kehely tiszta aranyból készült s számos drágakő díszíti. Oldalfalait művészeti csillképek díszítik, melyek a jugoszláviai katolikus egyház történetének fontos mozzanatait ábrázolják az első horvát király mekkorai koronázását (1900), *Tomislav* királyt és X. Pius pápát, a római Szent Jeromos-otthont, XIII. Leo pápát és *Strossmayer* püspököt, valamint azt a jelenetet, mikor 1920-ban XV. *Benedek* pápa átadta *Bauer* érseknek azt a bulát, amelyben megengedik a jugoszláviai egyháznak, hogy a szláv nyelvet istentiszteleten használhassa

— Befejezték a pancsevői közigazgatási vizsgálatot. Pancsevőről jelentik: Dr. *Vlaskalin* Milorad a belügyminiszterium B. B. B. ügyosztályának főnöke — mint megírták — több pancsevői városi tisztviselő bejelentésére vizsgálatot tartott. Dr. *Vlaskalin* főispán-polgármester, dr. *Kovácsy* városi ügyész és *Srdics* tanácsos ellen. A vizsgálat három napon át tartott és már be is fejezte. Megbízható helyről úgy értesültünk, hogy a vizsgálat semmi komoly szabálytalanságot nem talált.

— A román ellenzéki pártok passzivitásba vonulnak. Bukarestből jelentik: Az ellenzéki pártok vezetői tanácskozást folytattak és elhatározták, hogyha a kormánytöbbség tovább folytatja a kizárásokat, passzivitásba vonulnak.

— A bács megyei református lelkészek konferenciája. Noviszadról jelentik: A bács megyei református lelkészek kétnapos noviszadi konferenciája kedden délután 5 órakor a református templomban tartott ifjúsági istentisztelettel megkezdődött. Az istentiszteleten *Kovácsy* Sándor szubotocai lelkész tartott beszédet. Este 8 órakor *Benkő* Viktor egyházmegyei belmisszionárius szombori lelkész tartott hitszónoklatot. Szerdán délelőtt 8 órakor a noviszadi református iskolában lelkész-értekezlet, 11 órakor pedig presbiteri konferencia lesz. Délután 5 órakor a templomi istentiszteleten *Benkő* Viktor belmisszionárius magyar nyelven, *Glockner* Károly bácskai alesperes pedig német nyelven szónokolt. Ez alkalommal az Evangélikus Ifjúsági Kar, a református énekkar és a Biblikör fognak egyházi énekeket előadni. Este 8 órakor evangélikációs estély lesz a templomban, amelyen *Agoston* Sándor feketicsi lelkész magyarul, *Jung* Keresztély pedig németül fognak biblia-magyarazatokat előadni. Ezután valamennyi lelkész egyházi beszédet tart. Az istentiszteletek és összejevetetek nyilvánosak.

— Feloszlik a Hudozsasztvenok stagione-csoportja. Zagrebből jelentik: A moszkvai »Hudozsasztveni Teater« művészeiből álló stagione-csoport, mely a forradalom óta bejárta egész Európát és Amerikát s néhány hét előtt még Suboticán és Noviszadon vendégszerepelt nagy sikerrel, most pedig Budapestre látogat, rövid időn belül feloszlik. A világírta együttes utolsó fellépése Ljubljanában lesz. *Germanova* aszszony Amerikába szerződött, a főrendező *Maszalitinov* a szófiai Nemzeti Színháznál vállalt főrendezői tisztséget, a társulat többi tagja pedig részint visszatér Oroszországba, részint pedig középeurópai szláv színházaknál helyezkedik el.

— Szentai telepések házépítő-akciója. Beogradból jelentik: A szociálpolitikai miniszternél és az agrárminiszternél kedden szentai küldöttség jelent meg, amelynek dr. *Knezsevics* Milos polgármester, Mrkobrad gimnáziumi igazgató, *Drakolics* városi főszámvéve és a szentai telepések négy képviselője voltak a tagjai. A küldöttséget *Sztrilics* Béla és *Radonics* Jovan képviselők vezették a szociálpolitikai és az agrárminiszter elé, akikről azt kérték, hogy az állam adjon hitelt a telepéseknek abból a célból, hogy házat építhessenek a város szélén nekik adományozott házhelyekre. A szociálpolitikai miniszter kijelentette a küldöttség előtt, hogy nem teljesítheti kérésüket, míg az agrárminiszter kétszázötven ház felépítéséhez szükséges fát és cserepet bocsátott a telepések rendelkezésére.

— A martonosi jegyző nem hajtja végre a miniszter rendelkezését. A vajdasági agrárreform-zajednicák noviszadi szövetsége az agrár-igazgatóság április 22-iki 1198. számú rendeletével kapcsolatban elhatározta, hogy Martonos községben a helyi dobrovoliácok és telepések közt felosztott Nagyret ezeknek a kezelésében maradjon az idei gazdasági év végéig. Ennek ellenére *Rakics* Dusan martonosi községi jegyző nem hajtja végre ezt a rendeletet, sőt azt nem is hirdette ki, úgy, hogy a miniszterium rendelete ellenére az új bérlők, akiknek a község közben kiadta a földet, erőszakkal el akarják venni a földet a telepésektől.

— A szubotocai újságíró-szekció ülése. A szubotocai újságíró-szekció elnöksége május 28-ikára, csütörtök délután három órára taggyűlést hívott össze a Lloyd helyiségébe. Minthogy a napirenden nagyonfontosságú ügyek szerepelnek, az egyesület vezetősége felhívja a tagokat, hogy teljes számban jelenjenek meg.

— Verekedés a bécsi egyetemen. Bécsből jelentik: A tudományegyetemen kedden délelőtt nagy verekedés volt. Az egyik szociáldemokrata diák a mödlingi véres zavargásról beszélt, miközben a horogkeresztes hallgatók megtámadták. A szociáldemokraták és a horogkeresztesek közt verekedés támadt, amelynek során többen könnyebben megsérültek.

— Új tüdőkörházat akar vásárolni a noviszadi és szombori munkásbiztosító. Noviszadról jelentik: A noviszadi munkásbiztosítópénztár június 9-ikén tartja igazgatósági ülését. Az ülésen tárgyalni fogják a szombori pénztárnak azt az átíratát, amelyben azt ajánlják, hogy a két pénztár együttesen vegye át a futaki gróf Chotek-féle körházat és azt könnyű tüdőbetegek számára szanatóriumnak rendezzék be. Ugyanekkor sor kerül a hirdetett két hivatalnok-orvosi állás betöltésére is. Az igazgatóság ezen az ülésen hír szerint csatlakozni fog a becskeréki munkásbiztosító pénztár ismeretes köriratához és tiltakozni fog az országos pénztárnak a területi pénztárak autonómiája ellen elkövetett jogsértése ellen, mert az országos pénztár az elbocsátott *Csaplya* Kázmér becskeréki igazgató helyére *Iskrujev* Jánost nevezte ki.

— Női bírósági jegyző a sombori törvényszéken. Beogradból jelentik: Az igazságügyminiszter kinevezte a sombori törvényszékre *Kubatovics* Rózsát bírósági jegyzőnek.

— Csoda-automobil. Malcolm Campbell, a kiváló angol automobil-versenyző, titokban olyan versenykocsit épít, amellyel tul akarja szárnyalni a jelenlegi világrekordot. Az a szándéka, hogy kocsiját angol gyártmányu Napier-Lion repülőgépmotorral szereli fel, amely hatszáz lóerőt tud kifejteni, de sulya mindössze nyolcszáz font. Campbell bízik benne, hogy ezzel a versenykocsival kétszáz angol mérföldnyi óránkénti sebességet tud elérni. Ha ez az álma valóra válik, akkor autója gyorsabb lesz a leggyorsabb repülőgépnél.

— Indija helyett Sztarapazova állomásnál lesz az átszállás. Az államvasutak vezérigazgatóságának kedden kiadott kommunikéje szerint az új menetrend élethelépésekor a beograd—zagreb vonalon az összes személy- és tehervonatok Indijánál kizárólag az új háromszög-vonalon fognak közlekedni. Ilyen módon a vonatok hosszú várakozása el lesz kerülhető és lehetővé válik, hogy a vonatok közvetlenül haladjanak tovább. A 42-ik kilométernél az I. a) órhasznál Indija-falu néven új állomást létesítettek. Minthogy a vonatok ezután nem futnak be Indija állomásra, a jövőben a Beograd—Zagreb és Beograd—Szubotica vonalokról az átszállás Indija helyett Sztarapazovánál fog történni. A menetjegyek ára változatlan marad.

— Baeran csehszlovákiai német képviselő átszökött Németországba. Karlsbadból jelentik: Baeran német képviselő, akinek hazaárulási pöremost került volna tárgyalásra, átszökött Németországba

— Épül a kutaspusztai elemi iskola. Malidjoseről jelentik, hogy a kutaspusztai új elemi iskola építése már megkezdődött. Az iskola építési folyamán el fog készülni a tanterv és májusban az új iskolában kezdődik meg a tanítás.

— A maharadzsa táncosnőjének gyilkosait halálra ítélték. Bombayból jelentik: Bawla indiai kereskedő meggyilkolása és Muntaz Begum táncosnő megsebesítése miatt három vádlottat halálra, négyet életfogytiglani deportálásra ítélték. Két vádlottat fölmentettek. A táncosnő azelőtt az indorei maharadzsa szolgálatában állott. A három halálraítélt közül az egyik az indorei lovasrendőrség tagja, a másik indorei repülőtest, a harmadik a maharadzsa udvartartási tisztviselője.

— Brazillai visszavándorlók nyomora. Feketicseről jelentik: Braziliából mind gyakrabban térnek vissza a nyomor és nélkülözés miatt a kivándorlók. A napokban öt ilyen család érkezett vissza Feketicserre, egy-egy családból a legnagyobb nyomorban. A visszatértek a legsúlyosabb megpróbáltatásokon mentek keresztül, ennek ellenére azonban Feketicseren újabb harminc családból álló transzport készül kivándorolni Braziliába.

— Becskerek városi közgyűlése. Becskerek városi közgyűlése május 30-án délután 5 órakor rendkívüli közgyűlést tart

— Elfogott katonaszökevény. Becskerekről jelentik: A rendőrség kisebb szélhámosságok miatt letartóztatta *Breier* Lipót huszárnyolc éves járeki illetőségű asztalosfiát, aki a közönség előtt *Breier* kiderült, hogy katonaszökevény és utievél nélkül Magyarországon tartózkodott, ahonnan néhány héttel ezelőtt tért vissza Jugoszláviába. Az eljárás megindult ellene.

— Háromszázötvenkétezer autó Newyorkban. Az amerikai világváros, Newyork, tudvalevően az autók városa. Érdekes statisztikában számol be most a Newyork Herald arról, hány autó száguldozik a rengeteg város uccáin. A statisztika szerint a személyszállító autók száma 272.000, a teherszállítóké pedig 80.000, összesen 352 ezer. Tavaly óta a gépkocsik száma 20 százalékkal nőtt. De még ezel nincs kimerítve a Newyorkban robogó autók száma, mert tömérdek gépkocsi van forgalomban a környékbeli városokban is, amelyeknek utasai több-kevesebb időre jönnek a szédítő forgalmu világvárosba.

— Elfogott vasúti tolvajok. Noviszadról jelentik: A noviszadi vasúti rendőrség kedden házkutatást tartott *Pacsek* György és *Csanádi* Illés vasúti munkásoknál, akik hosszabb idő óta állandóan dézmálták a vasúti küldeményeket. A házkutatás alkalmával mindketőjüknél nagymennyiségű lopott holmit találtak. *Pacsek*et és *Csanádit* letartóztatták és átadták a noviszadi ügyészségnek.

— **Külföldi orvosok látogatása Novisadon.** Novisadról jelentik: A csereorvos-akció tagjai közül dr. M. F. Cuisolt valenciennesi francia egészségügyi főnök, dr. L. H. Patbreon nancii egészségügyi főnök, dr. James Fenton angol orvos, dr. H. Szafinidesz athéni kórházigazgató és dr. Donghofer bajai kerületi főorvos kedden délután félhatkor Noviszadra érkeztek. Szerdán délelőtt a külföldi orvosok a csecsemőgondozót, az egészségügyi palotát és az iskolai rendelőt nézik meg. Délután félnegykor a színházban előadás lesz, amelyen dr. Markovics Lázár egészségügyi főnöknek „Hősök” című egészségügyi szkeccsét mutatják be. Ezután a strandot, csütörtökön a kórházat, a Pasteur-intézetet és az erdei iskolát tekintik meg. Hemphl Adolf dr. francia nyelven előadást tart Pasteur eljárásáról, amely az eddigi háromhetes eljárás helyett csak egy hétig tart. Ezután Verbászra, a cukorgyárba, majd Nádáljára tesznek kirándulást a vendégek.

— **Junius 22-én lesz a főtárgyalás Föreich Ernő bűnperében.** Sopronból jelentik: A törvényszék junius 22-re tűzte ki a főtárgyalást Föreich Ernőnek, Egyedi Artur gyilkosának bűnperében. A tárgyalásra több mint harminc tanut idéznek meg.

— **A bolgár külügyminiszter Prágában.** Prágából jelentik: Kalfov bolgár külügyminiszter hétfőn este odaérkezett.

— **Benes nem megy Bécsbe.** Mint Bécsből jelentik, már végleg eldőlt, hogy Benes nem utazik Bécsbe, mert a genfi ülésig rövid az idő a látogatásra. A függő kérdéseket Csehszlovákia és Ausztria között Genfben fogják megvitatni a két ország politikusai.

— **Munkások, kisiparosok és a dolgozó intelligencia pártja Csehszlovákiában.** Prágából jelentik: A kommunista párt bomlása befejeződött. A pártból kivált négy képviselő tegnap proklamációt bocsájtott ki, amelyben bejelentik, hogy megalakították a munkások, kisiparosok és dolgozó intelligencia pártját. A pártnak eddig csak négy képviselő tagja van, de még további hat képviselő fog hozzájuk csatlakozni, úgy, hogy a kommunista párt teljes bomlása befejezett dolog.

— **Fölmentették a jassyi rendőrprefektus gyilkosát.** Bukarestből jelentik: Egy heti tárgyalás után kedden hirdette ki a bíróság az ítéletet Zelea Codreanu egyetemi hallgató bűnyében, aki tudvalevőleg a jassyi rendőrprefektust meggyilkolta. A bíróság Zelea Codreanát felmentette a vád alól.

— **Sztrájkra készülnek a berlini villamos- és omnibuszalkalmazottak.** Berlinből jelentik: A legközelebbi napokban általános forgalmi sztrájk fog kitörni. A közúti villamos, a földalatti és a magasvasut, ugyancsak az omnibusztársaság igazgatóságai megtagadták a béremelést és a tárgyalások eredménytelenül szakadtak félbe. Az alkalmazottak szerda éjjel szavaznak, hogy sztrájkba lépnek-e. A hangulatból ítélve a sztrájk mellett fognak határozni.

— **A szlovák néppárt akciója a csehszlovák földreform ellen.** Prágából jelentik: A Narodni Listy arról értesül, hogy a szlovák néppárt körében erélyes akció indult meg a felvidéki földreform ellen. A szlovák néppárt egymásután rendez gyűléseket, amelyek a földreform ellen csinálnak hangulatot. A párt leszögezte, hogy amennyiben egyházi birtokokat felosztanak, ezekből csak katolikus emberek kaphassanak földet.

— **A Hudozsztveniek előadása a magyar színészeknek.** Budapestről jelentik: Az orosz színtársulat véglegesen megállapította a magyar színészek részére tartandó előadásának idejét és programját. Ez az előadás szerdán délután 3 órakor lesz a Fővárosi Operett Színházban. Előadják a „Karamazov-fivérek” egyik felvonását „Germanova asszonnyal” és az „Éjjeli menedékhely” két felvonását.

— **Barmat Henriket óvadék ellenében szabadonbocsátják.** Berlinből jelentik: A hivatalos porosz sajtószolgálat illetékes helyről úgy értesül, hogy a vizsgálóbíró a védő előterjesztésére a letartóztatási parancs fenntartása mellett 150.000 márka óvadék ellenében elrendelte Barmat Henrik szabadonbocsátását.

— **Az osztrákok súlyos atrocitásokkal vádolják a magyar csendőröket és vámmőröket.** Bécsből jelentik: Zeller képviselő és társai írásban interpellációt nyújtottak be az osztrák külügyminiszterhez. Az interpelláció tárgya az, hogy az osztrák-magyar határon a magyar csendőrök és vámmőrök állítólag ismételt atrocitásokat követnek el osztrák állampolgárokon. Az interpelláció szerint május negyedikén egy *Uranda* nevű hetvenkét éves öregasszonyt egy *Sárközi* nevű magyar csendőrmester elűntetett, egy *Hofer* nevű osztrák állampolgárt pedig egy magyar csendőr osztrák területen elfogott, megvert és *Sopronba hurcolt*. Egy másik panasz szerint május 20-án egy *Hurtucs* Mária nevű huszéves leányt magyar vámmőrök osztrák területen elfogtak, egy sátorba cipelték, ahol egy *főhadnagy erőszakot követett el rajta*. A képviselők a kormány közbelépését sürgetik. A kormány szerintük vagy nem tud, vagy nem akar ezeken a visszas állapoton segíteni és ezért azt kéri az osztrák külügyminisztertől, mit óhajt tenni, hogy megtorolja ezeket a súlyos atrocitásokat, a melyeket hivatalos közegek követtek el.

— **Egy zsoké, aki azért csalt, mert nem csalt.** Berlinben néhány nap előtt érdekes turfesetet tárgyalt az egyik büntetőbíró. Lewicki zsoké és egy Lüneberger nevű kollégája azzal voltak vádolva, hogy egy *Pautsch* nevű tiszter közvetítésével egy *Huster* nevű magas állású igazságügyi hivatalnoktól nagy összegetek csaltak ki. A három ember elhítette *Husterrel*, hogy ők egyes versenyeket úgy tudnak „megrendezni”, hogy feltétlen bizonyossággal nyer a kiszemelt ló. A „rendezésre” tekintélyes költséget vettek fel *Hustertől*, aki azonkívül sok pénzt vesztett a „betolandó” lovakon, amelyeket *Lewickinek* és társainak betolni nem sikerült. *Huster* végül hivatali pénzeket sikkasztott, hogy ezt a „kitűnő üzletet” tovább finanszírozhassa és amikor sikkasztására rájöttek, leleplezte fosztogatóit. *Lewickit*, aki eszerint úgy csalt, hogy a begérgé csalást nem rendezte meg, a bíróság ötnegyedévi fogságra ítélte, két bűntársa mindegyik egy fél évet kapott.

— **Sikkasztó süteményárús.** Beeskerekről jelentik: *Recht* péksüteményárú gárdájának három ezer dinárt elsikkasztott a rendőrség *Recht* letartóztatta.

— **Gépészvizsgák Beeskereken és Szubotícán.** A beeskereki lütfő- és gépészvizsgáztató bizottság a lokomobilgépészek és stabilfüttők legközelebbi vizsgáját 1925 június 14-ikén tűzte ki. A kötelező tanfolyamok június 9-ikén kezdődnek és erre a napra minden jelentőnek Beeskereken kell lenni, keresztlevéllel, érköles bizonyítvánnyal és hatóságilag ítéltetett működési bizonyítvánnyal felszerelve. Ez után már csak július 4-ikén lesz vizsga. — A szuboticiai gőzkazánfelügyelőség Szudarevicseca 10. szám alatti, június 1-től július végéig a szociálpolitikai minisztérium rendelete értelmében ingyenes tanfolyamot tart a gőzgépfűtők és gépészek részére. Mindazok, akik később vizsgát szándékoznak tenni, június 5-ig iratkozhatnak be a tanfolyamra.

— **Miért hagyta el Joffe Bécsét.** Moszkvából jelentik: Csicserin az itteni osztrák követnek, *Pohl*nak, tiltakozó jegyzéket fog átnyújtani dr. Mataja osztrák külügyminiszter becséde miatt. *Joffe*, aki formálisan Szovjet-Oroszországnak bécsi követe, de már hosszabb idő óta Moszkvában tartózkodik, interjuban kijelenti, hogy már bécsi tartózkodása idején *Grünberger* miniszter Szovjet-Oroszország tevékenysége és az ezáltal mindenütt előidézett rossz benyomás miatt annyira panaszkodott, hogy ő végre is eltávozott Ausztriából, nehogy ez azt még több kellemetlenségbe sodorja.

— **Husz ausztriai textilgyár ki zárta munkásait.** Bécsből jelentik: A textil munkások szövetsége nemrégiben azzal a kivánsággal fordult a vállalkozókhoz, hogy husz százalékos béremelést adjanak. A vállalkozók meg is adták volna a kívánt béremelést, de az akkordmunkásokat ebből ki akarták vonni. A textil munkások erre a vállalkozók szövetségének ultimátumot adtak át, amelyet színién visszautasítottak. Ennek következtében egyes üzemek munkásai összesen kétezeröttszázán, sztrájkba léptek. A vállalkozók erre a lépésre elhatározták, hogy a munkásokat valamennyi gyapjuszövő és kartonáru gyárból kizárják, hacsak minden feltétel nélkül meg nem kezdik a munkát. Ez a rendelkezés egész Ausztria területén kerek számban tizennégyezer munkást érint. A munkaadók szövetsége csakugyan meghozta a munkások kizárását. A határozat összesen husz nagy gyárat érint.

— **Eljegyzés.** Braun Elza (Écska) és Lendvai Márton (V.-Beckerek) jegvesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Zita Lourdesba utazott.** Bilhaóbból jelentik: Zita exkirályné gépko csin Irunba utazott, ahonnan Lourdesba megy.

— **A szombori önkéntes tűzoltók ünnepélye.** Szomborból jelentik: A szombori önkéntes tűzoltók dr. *Tomic* György polgármester védnöksége alatt és dr. *Nikolics* György ügyvéd tiszteletteljes vezetésével június 7-ikén a Kralj Alekszander-parkban nagyszabású ünnepélyt rendeznek.

— **London körül eltévedt egy vonat.** Londonból jelentik: A múlt kedden a déli vasútvonalon Londonból Cannon Street állomásról délután háromnegyed négy órakor indult el egy megtelt vonat *Chislehurst* felé. Ez a vonat a rendes 12 mérföldnyi ut helyett egész London körül egy máig sem felderített tévedés következtében 65 mérföldes körutat tett. A vonat ugyanis azonnal, amint a londoni pályaudvarról kigördült, téves váltóállítás következtében helytelen sínparra került és azon szaladt tovább. Minden állomáson nagy csodálkozással fogadták a váratlan vonatot, de már nem segíthettek másképp a dolgon, mint úgy, hogy jelezték a következő állomásnak és tovább küldték. Üzletemberek, akiknek már rég otthon kellett volna ülniök a teájuk mellett, csak későre jöttek rá, hogy hova kalandoztak el. Amikor néhány újabb állomás után *Sevenoaks* állomásnál mintegy száz utas kiugrott a vonatból és izgatottan tudakolta, hogy mi lesz velük, az állomásfőnök visszatársékelte a vonatba és megnyugtatta, hogy az óriási kerülőért semmit sem követel rajtuk a vasut. Így azután visszaültek a vonatba és sötét este volt, mire megérkeztek egész London megkerülése után *Chislehurst*be.

— **Az »Olasz asszony«** Beeskereken. Beeskerekről jelentik: A volt *Ady*-társulat műkedvelőgárdája a pünkösdi ünnepek alkalmával a Városi Színházban előadja *Szecs* Béla: *Olasz asszony* című vígjátékát. Az előadás iránt nagy az érdeklődés.

— **Műkedvelő előadás Bácska-Petrovoszelón.** Petrovoszelóról jelentik: A sztaribecsei »Iparos Olvasókör« műkedvelő gárdája vasárnap zsufolt ház előtt adta elő a »Juhász legény, szegény juhász legény« című énekes színművet. A szereplők közül különösen kitűntek: *Brankovics Maca*, *Fetter Imre*, *Koncsék Tibor*, *Erdélyi János*, *Görbe János* és *Görbe Jánosné*. A darabot *Horváth S. Pál* sztaribecsei földbirtokos rendezte. A műkedvelő gárda vasárnap Noviszadon s két hét múlva *Topolyán* mutatja be az eddig mindenütt nagy sikert aratott darabot. A darab tiszta jövedelmét a sztaribecsei alsóvárosi templom orgonaaalap javára fordítják.

— **A Gül baba felújítása.** A Katolikus Legényegylet kitűnő műkedvelő gárdája május 31-én pünkösdi vasárnap este megismétli a *Gül baba* nagyszerű előadását. A Legényegylet június 1-én, pünkösdi hétfőn pedig táncmulatságot rendez. Jegyek előre válthatók a *Krécsi-féle* könyvkereskedésben.

— **A marienbadi sakk-verseny.** A marienbadi nemzetközi sakk-verseny negyedik fordulóján *Rubinstein* győzött *Tartakover* ellen, *Marshall* *Opczensky* ellen, *Grünfeld* *Haida* ellen, *Sämisch* *Michell* ellen. A *Yates*—*Réti*, *Janowski*—*Torse*, valamint a *Przeziorka*—*Nimzovics*-féle játszmák eldöntetlenül végződtek. A *Thomas*—*Spielmann*-párti függőben maradt. A mesterek állása a következő: *Rubinstein* 3 (1), *Grünfeld*, *Marshall* 3, *Nimzovics*, *Sämisch*, *Tartakover* 2½, *Torse* 2 (1), *Yates* 2, *Thomas* 1½ (2), *Réti* 1½ (1), *Spielmann* 1½ (1), *Janowski*, *Przeziorka* 1½, *Haida* ½, *Michell* 0 (1), *Opczensky* 0.

— **Külföldi turisták féláru vasúti kedvezménye a jugoszláv vasúton.** A jugoszláv közlekedésügyi minisztérium megengedte, hogy külföldi turisták, ha valamely turistaegyesület tagsági jeggyel igazolják magukat, a jugoszláv vasúton féláru jeggyel utazhassanak.

— **Szikvizgyár Palicson.** A subotici Egyesült Szikvizgyárak vezetősége közli, hogy *Palicson*, a kisvendéglő épületében szikvizgyárat állított fel. A palicsi szikvizgyár bármilyen időben és mennyiségben szállít a rendelőknek szikvizet.

— **Kövérség ellen egyedül a »Villan tea«** hat óriási sikerrel. Az összes szakemberek elismerik ezt. Kapható valamennyi gyógyszerárban és drogeriában. Készíti: *Mr. D. Villan laboratoriuma, Zagreb, Prilaz 71.*

— **Női- és gyermekfehérneműt a legjutányosabb áron a »Dama«** fehérneműszalon készít *Tolstojeva* (Ódor-u.) 21.

— **A subotici zsidó Patronázs Egyesület** folyó évi június 1-én a »Gyermekotthon« megnyitásával kapcsolatban, délután 3 órakor, a Szent-egylet termében (*Zrinjski trg 23*) évi rendes közgyűlést tart. Az elnökség.

SZÍNHÁZ

A szerencse fia

A szombori Katolikus Legényegylet előadása

A szombori Katolikus Legényegylet öt estén át nagy sikerrel játszotta *Drégelynek A szerencse fia* című bohózatát. A cimszereplő *Pasztrovics Gyula* elsőrangú alakítást nyújtott és teljesen kiérdemelte a közönség tetszését. Kitűnően megjátszották szerepüket *Ádám Anni* és *Mayer Anni* is, mindketten kedves jelenségei voltak a színpadnak. Sok tapsot kapott játékaért *Galac Illés*, *Ciprián Janka*, ugyancsak *Schmidt Mancika*. Az ügyüttesbe pompásan beilleszkedtek *Precki Antal*, *Csik Jenő*, *Hajnal Károly*, *Kobár Károly*, *Schnur Gyula*, *Kubik József*, *Ancsi Gyula*, *Ruszeider Imre*, *Raics Ferenc*, valamint *Kubikné*, *Steinfeld István* és *Mendl József*.

KÖZGAZDASÁG

Megjelent a szubotica kiállítás prospektusa. A szubotica kiállítás prospektusa most jelent meg és azt e napokban minden jugoszláviai kereskedő, iparos és gyáros megkapja. A vajdasági kiállítás feltételei értelmében július elsejéig kell a termelőknek, gazdáknak és kereskedőknek nyilatkozni arról, hogy részt fognak-e venni a kiállításon vagy sem. A jelentkezés megkönnyítése céljából a prospektusokhoz jelentkezési ivatek vannak csatolva. A kiállítók a vasuton az áru- és személyszállításnál ötvenszázalékos kedvezményt kapnak, a külföldről érkező áruk vámmentesek. A külföldről is nagy érdeklődés mutatkozik és bizonyos, hogy mindazok a külföldi cégek, amelyek Jugoszláviával állandó kereskedelmi összeköttetésben állnak, részt fognak venni a kiállításon. A kiállítást és a nagy vásárt a szubotica lovassági laktanyában tartják meg, ahol a kiállítók részére harminchatezer négyszögletes terület áll rendelkezésre.

Ötévi adómentességet követelnek a sarajevói háztulajdonosok. Sarajevóból jelentik: A bosnyák városi háztulajdonosok szövete a közgyűlést tartott. A gyűlésen házi adóztatási javaslatot fogadtak el, amelyben arra kérik a kormányt, mentse fel a sarajevói háztulajdonosokat öt évig minden adó és pótdadó fizetése alól, hogy lehetővé tegye nekik rendkívül megrongált házaik kijavítását.

A noviszadi gyümölcs és főzelékexport. Noviszadról jelentik: Már megirtuk, hogy a közlekedésügyi miniszter külön gyümölcs-, zöldség- és főzelék- vonatokat állított be, amelyek Beogradból kiindulva a vajdasági termelést Kelebián át Budapestre, Bécsbe, Bratislavába, Prágába, Berlinbe és Hamburgba juttatják el. Az exportnak azonban az az akadálya van, hogy Magyarország és Csehszlovákia csak azokat a szállítmányokat engedi be, amelyeknek származási vagy feladási helyén növénytanilag vizsgálóállomások igazolják a szállítmányok romlatlanságát. Minthogy a Vajdaságban ilyen vizsgálóállomás nincs, a noviszadi kereskedelmi és iparkamara megkereste a földművelésügyi minisztert, hogy sürgősen létesítsen ilyen vizsgálóállomásokat a

kivitel érdekében. A miniszter átmeneti intézkedésként dr. Radoszavljevics Lázárt, a beograd-topcsideri filopatológiai intézet igazgatóját küldte Noviszadra, aki dr. Petzy-Popovics Emil, a Poljoprivredni Glasnik szerkesztőjével megtekinti a vajdasági termést burgonyardk és kolorado betegségek szempontjából és a kifogástalan terményekre rövid lejáratú érvényességgel bizonyítványt állít ki. Ez az ideiglenes megoldás lehetővé teszi a termények kivitelét azokba az államokba, amelyek ragaszkodnak ehhez a feltételhez.

Szőlők permetezése. A szubotica Bácska-baranyai szőlészeti felügyelőség a következő figyelmeztetést adta ki: Az idő még mindig nagyon szeszélyes és ennek következtében a szőlőtökéken már mutatkoznak a peronoszpóra első jelei. Ezért feltétlenül szükséges, hogy a szőlőtermelők még ezen a héten elvégezzék a második permetezést, hogy idejekorán megakadályozzák a peronoszpóra terjedését.

Jugoszláv kiviteli cikkek valutáris kedvezményei Csehszlovákiában. A csehszlovák kormány a jugoszláv pénzügyminisztérium közbenjárására elrendelte, hogy a Jugoszláviából érkezett cikkekkel szemben nem alkalmazandó a gyengébb valutájú államokkal szemben fennálló csehszlovák korona-kiviteli tilalom. A Jugoszláviából rendelt áruk ennélfogva csehszlovák koronákban fizethetők.

Meghosszabbították a jugoszláv-román kereskedelmi egyezményt. A román kormány elfogadta a jugoszláv kormányhoz azt a javaslatát, hogy a két állam közt fennálló és a legtöbb kedvezményezés elvén alapuló kereskedelmi egyezmény további három óra, illetve a végleges kereskedelmi szerződés megkötéséig meghosszabbíttassék.

A bánati kereskedelmi kamara ülései. Beckerekéről jelentik: A bánati kereskedelmi és iparkamara május 31-én délelőtt feltizt közgyűlést tart, amelyen az országos vásárok ügyében fognak tanácskozni. Július elsején délután négy órakor a kamara igazgatósága fog ülést tartani, amelyen Rankovics Koszta kamarai elnök és Sztanojlovics Sándor titkár a kereskedelmi kamarának sarajevói kongresszusáról számolnak be.

hogy így a játékosoknak most két kategóriája alakul ki, a vagyonosoké, a kiknek módjukban van áldozni a sportra és a vagyontalanoké, akik ezt nem tehetik. A magyar delegátusok közül Fischer mérnök azt fejtette ki, hogy pontos megkülönböztetést kell tenni amatőrök és professzionisták között, de a vagyontalan játékosok kártérítését ő is megengedhetőnek tartja. A döntőbírák értekezletén a csehszlovák, osztrák és magyar bírák elhatározták, hogy javaslatot fognak szövetségeik elé terjeszteni olyan értelemben, hogy ha a három állam klubjai nemzetközi játékot rendeznek, akkor egy a játékban nem részes államból fognak pártatlan bírót felkérni. Ha Ausztria és Magyarország ehhez a javaslathoz hozzájárul, rövidesen életbe is fog lépni.

Angora:

Moszkva—Konstantinápoly 2:2. A bolsevik csapat meglepő jól játszott a Konstantinápolyt képviselő török válogatott ellen.

Göteborg:

Göteborg komb.—Blackburn Rovers 2:1. Az angolok csalódást keltettek.

Olimpiai nap Beckereken. A beckereki alszövetség vasárnap olimpiai napot rendez. Valamennyi beckereki csapat bevonásával körmérkőzés lesz. A Szlavia az Obilicsel, a Vasutasok a Schwäbische-el és a Kadima a Boráccal játszik.

Pancev:

Bánát (Pancevo)—Pancevo S. C. 1:0 (0:0).
Pancevo S. C.—Bánát (Oldboy) 3:1.

TÖZSDE

A dinár külföldi árfolyamai

1925. május 26.

Prága deviza 56—57, valuta 55.75—56.25.
Berlin deviza 6.98—7 milliárd márka, valuta 6.94—6.98 milliárd márka.
Bécs deviza 1182—1186.
Trieszt deviza 40.60—41.
London deviza 2.93.

Beograd, május 26. Zárjat: Páris 3.07—3.08 London 293.75—294, Newyork 60.20—60.40, Gené 1166—1168, Milanó 240—241, Berlin 14.34, Bécs 8.51, Prága 178—179.50, Budapest 8.52, Bukarest 28.25.

Noviszadi terménytőzsde, máj. 26. A szilárd amerikai irányzatot ellensúlyozza a dinár erős emelkedése és a külföld tartózkodása. A forgalom csekély és az árak tartótt irányzatot mutatnak. Tengeri, bácskai, csatorna hajó 197.50 dinár, szerbiai, kevert, Duna hajó 200 dinár. Forgalom: tengeri 5500 mm.

Budapesti terménytőzsde, máj. 26. A terménytőzsdén nyitáskor az irányzat nem egyenletes. Az óbuza gyengén tartott irányzattal nyitott, az újbuza pedig tovább szilárdult. Az amerikai piacokról szilárd irányzatot és kétcetes buzadrágulást jelentettek májusi szállításra. A budapesti tőzsdén nyitáskor 410 ezer koronás pénzájánlatok vannak 77 kilogramos újbuzára, augusztusi szállításra. A kereslet igen élénk, viszont tavalyi búzából áru is kevés van, a kereslet pedig jelentéktelen. 500—505.000 koronás maximális pénzájánlatok vannak. A rozs ültetetlen, nehezen helyezhető el, bár nyitáskor alig néhány vaggon van a piacon, 412.500—415.000 koronás pénzájánlat van rá, 417.500 koronát kérnek érte.

A takarmánycikkek piacán szilárdan tartott a tengeri, melyért 260—265.000 koronát kérnek. Igen keresett cikk a zab, melyet 10—15.000 koronával drágábban kínálnak, mint a múlt héten, 440—445.000 koronát kérnek érte.

A liszt stagnál. A malmoknál egyáltalán nincs eladás.

Budapesti értéktőzsde, máj. 26. Az irányzat lanya. Mai árfolyamok: Bankok: Angol-Magyar 30.75, Magy. Hitel 341, Ingatlan 180, Jelzáloghite 27.5, Leszámítoló 52, Osztrák Hitel 125, Keresk. Bank 900, Takarékpénztárak: Ált. Takaré 107, Mektár 170, Pesti Hazai 2253. Biztosítók: I. Magy. Bizt. 4250, Fonciére 98.5. Nyomdak: Athenaeum 61, Franklin 62, Pallas 156. Vasművek és gépgyárak: Ganz-Danubius 1920, Ganz villamossági 1010, Rimamurányi 103, Schlick 36. Faipari vállalatok: Ofa 136, Nasic 1030.

Csikágói gabonatőzsde, máj. 25. Buza prompt 171, buza májusra 171.75, buza júliusra 162, buza szeptemberre 154.75. Tengeri májusra 118.25, tengeri júliusra 119.625, tengeri szeptemberre 119.125, Zab májusra 47, zab júliusra 47.75, zab szeptemberre 47.5, Rozs májusra 118, rozs júliusra 118.125, rozs szeptemberre 113.5.

Newyorki gabonatőzsde, máj. 25. Buza őszi vörös 209.75, Buza őszi kemény 190, Tengeri 131.725. Az irányzat búzáknál szilárd, tengerinél emelkedő.

Vizállás

Noviszadról jelentik: A novisadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: **Duna:** Bogojevo 526 (—1), Vukovár 440 (—), Palánka 448 (+2), Noviszad 438 (+2), Zemun 453 (—4), Pancsevo 434 (—), Smederevo 503 (—). **Dráva:** Maribor 200 (+2), Zakanj 72 (—6), Donji Miholjac 269 (—26), Oszijek 368 (—10). **Sáva:** Zagreb 12 (—12), Sisak 345 (—35), Jasenovac 654 (—26), Bród 682 (—16), Samac 553 (—8), Mitrovica 565 (—7), Beograd 396 (—). **Tisza:** Senta 162 (—8), Becse 232 (—6), Tittel 399 (+1). **Kupa:** Karlovac 86 (—8). **Vrbasz:** Banja Luka 110 (—4). **Boszna:** Dobo 67 (—3). **Drina:** Zvornik 75 (—6). **Morava:** Csuprija 225 (—23).

ILLATOS MOLYIRTÓ

„HERMELIN“ a neve, kérje mindenütt
DEPOT „SOA“ DROGERIJA NOVISAD

GYERMEKRUNASZALON

maison Schönbrunn

Paja Kujundžićeva 20.

fiu- és leányruhák a legdivatosabb és legszebb kidolgozásban. 4484

Mielőtt vásárol jégsekretynt, sörparatust és szállodaberendezést, kérjen árgyűzket Brača Goldner jégsekretynfabutor- és rézarugyártól Subotica, Jugoviceva 25.

Lysiform

Hölgyeknek nélkülözhetetlen.

A fejfájás megrontója minden életkedvnek!

Gyors és biztos segítséget nyújtanak ez ellen

Bayer

Aspirin
tablettái.

Figyeljünk a kék-fehérpíros vedjegyre!

SPORT

A Bácska—Illyria országos bajnoki mérkőzést Suboticán játszik le. A zagrebi főszövetség a napokban átiratot intézett a subotica alszövetséghez, amelyben értesítette, hogy a június 14-ére Ljubljana-ba kisorsolt Bácska—Illyria országos bajnoki mérkőzést Suboticán szeretné megrendezni, miután Suboticán kevésbé fenyegető a ráfizetés veszedelme. A subotica alszövetség az átiratra adott válaszában hajlandónak nyilatkozott a mérkőzést a főszövetség számlájára megrendezni, természetesen csak abban az esetben, ha a ljubljanaiak beleegyeznek, hogy a mérkőzést Suboticán tartásuk meg. Amennyiben a főszövetségnek sikerül az Illyriával az ügyet békésen elintézni, az érdekes országos bajnoki mérkőzés nálunk kerül eldöntésre, valószínűleg a Bácska Sombori-utli pályáján. A Sand, amely ugyanerre a napra a bécsi Wackert kötötte le, a mérkőzést hétfőn lemondta a bécsi egyesületnek, amely egy későbbi időpontban küldi el csapatát Suboticára.

Bécsben játszik a Davis-Cup-verseny második fordulóját. Bécsből jelentik: A Davis-Cup-verseny második fordulóját, amelybe többi között Ausztria és India is bejutott, június 5., 6. és 7. napjain

Bécsben fogják játszani, miután India játékosai készen nyilatkoztak arra, hogy a mérkőzést Bécsben bonyolítsák le.

Megszűnt az angol bojkott a magyar teniszjátékosok ellen. Londonból jelentik: Az Evening News jelentése szerint az angol bojkottot az osztrák és a magyar teniszjátékosok ellen megszüntették. A német teniszjátékosok továbbra is bojkott alatt maradnak.

A Fifa-kongresszus, Prágából jelentik: A Fifa-kongresszus ülésén az amatőr-ség és professzionátusság kérdése volt napirenden, továbbá az a kérdés, hogy egyes játékosokat sporttevékenységük által szenvedett anyagi veszteségükért kártalanítsák-e, végül pedig egy nemzetközi ellenőrző bizottság alakításának a kérdése. Hosszabb vita fejlődött ki ezekben a kérdésekben. A holland Klips azt javasolta, hogy a kártalanítást csak a nemzetközi versenyekre korlátozzák és ezeken felül még az olimpiai versenyekben kártalanítsák a játékosokat. A svéd, lengyel és osztrák delegátus pártolta ezt a javaslatot. A norvég ellenben azt kívánta, hogy terjesszék ki a kártalanítást a bajnoki mérkőzésekre is. A német delegátus kifejtette ezután

A legolcsóbb üzlet ENGLER ALBERT harisnya áruháza, Štrosmajerova ulica 8.

PÜNKÖSDI OCCASIO

10 pár elsőrendű selyemflór női harisnya 2 pár hibánélküli selyem női harisnya **összesen 240 dinár.**

NYILTÉR.

Gjorgje G. Bobrik kr. sudski izvršitelj u Subotici
Izvrš. br. 30/1925.

Dražbena objava

Potpisani sudski izvršitelj na osnovu §-a 102. zak. št. LX. od 1881. objavljuje, da će one pokretnine, koja su usled odluke broj 9902/1924. subotičkog kr. sreskog suda u korist ovrhovitelja Ise Jovića zastupan po advokatu Dr. Antun Patakiju protiv ovršenika, radi namirenja 2680 Din. glavnice i spp. popisane i na 43550 Din. procenjene i zaplenjene, poimence konji i kola itd. na temelju odluke broj Gn. 976/1925. subotičkog kr. sreskog suda na javnoj dražbi prodati.

Dražba će se održati dne 3. juna 1925. po podne 3 sati u Šebešiću salas broj 34.

Kupac je duž. u odmah isplatiti cenu i preuzeti kupljenu stvar po §-a 107. i 108. zak. št. LX. od 1881. Subotica, dne 10. maja 1925. god.

Djordje Dj. Bobrik
kr. sudski izvršitelj.

4507

Müller Antal debeljača temetkezési cikkek üzletét átvettem és kérem a hitelezőket, hogy eselleges követeléseiket 8 napon belül nálam bejelenteni sziveskedjenek.

Debeljača, 1925. május 25.

Müller Lajos, Debeljača

6511

Hirdetmény

A Chevra Kadisa vezetősége értesíti a zsidó hitestvéreket, hogy a f. hó 30-án Sevuoth-ünnep második napján az elhunytakért tartandó Hazkara alkalmával az elhunytak névsorának felolvasása ezuttal a Szent-Egyet előjáróságának ünnepélyes installációja miatt nem a Muszaf-ima keretében, hanem a reggeli fél 8 órakor tartandó Mazkir alkalmával fog történni.

Subotica, 1925. május 26.

A Chevra Kadisa Előjárósága.

6513

Felesleges átutazó kereskedőktől készpénzért képeket vásárolni, amikor garantált eredeti olajfestményeket és műtárgyakat kedvező fizetési feltételek mellett szerezhet be

Balog Lina cégnél Subotica

Allandó kiállítás! Naponta friss virág!

Figyelmeztetés

Adler Frigyes subotical lakost, aki cégemnél alkalmazásban, mint ügynök, állásából elbocsátottam, ellene büntető feljelentést tettem, jelenleg szökésben van.

Felhívok mindenkit, hogy nevezetnél semmiféle rendelést, fizetést ne teljesítsen, mert ezért semmiféle felelősséget nem vállalok. A nála levő minta-kollekcióból, nevezetesen női fehérneműt senki ne vásároljon.

ANKA LULIĆ helyett
Földeš, Zagreb
Ilica 36.

Aki vérszegény, sápadt

... vagy aki egyáltalán pyenge, az egészséget csak a legújabb gyógyszerrel nyerheti vissza, melynek neve Ferradovim. Kifőző gyógyszer és valódi áldás a mocsaras és vizenyős területek lakóinak, ahol fiatal és öreg egyaránt szenved a máriától és egyéb betegségektől. A FERRODOVIM emeli az étvágyat és bármely betegnek visszaadja erőt, frissességét és ismét egészségesse teszi a vért. Már 2-3 üveggel biztos eredmény érhető el. Ennek az áldásos gyógyszernek az eladását a közegészségügyi minisztérium engedélyezte. Megrendeléseket elfogad és a gyógyszert utánvétellel és portmentesen küldi:

pharm. mr. BOGDAN BOGDANOVIĆ gyógyszerész, Mostar (Hercegovina)
Egy üveg ára kimerítő hasznai utas tassa 40 dinár.

Milkó Izidor

UJ KÖNYVEI

- 1) Firenzeli eset és egyéb elbeszélések
- 2) A miniszter barátja. Mosolygó történetek
- 3) Spekulané és társai. Egy kötet vidámság
- 4) Asszonyok (Novellák és egyebek)
- 5) Irók és könyvek (Elbeszélések)
- 6) Baedeker írásaitól (Novellisztikus dolgok)

A „Világ” a következőket írja a könyvekről: Mesélő kedvű, mint Jókai, ironikus mint Mikszáth, kacagós mint Porzó, intelligens, mint Cholnoky, magyaros, mint Abonyi Lajos.

A hat kötet ára 320 din., egy kötet 60 dinár

Minden kötet külön is kapható a Bácsmegeyi Napló kiadóhivatalában vagy a szerzőnél (Subotica, Zrinjski trg 28) a pénz előleges beküldése mellett.

DŽAVIĆ MÁRTON

TEMPLOMFESTŐ VÁLLALAT
SUBOTICA, SAVE TEKELIJE UL. 29.

Vállalja templomok átfestését, renoválását, freskók festését és restaurálását valamint szobák művészeti festését. A legújabb külföldi mintáim állnak a megrendelőim rendelkezésére.

„LANCIA” AUTO

35 HP, 6 töléses, kifogástalan karosszériával, villanyvilágítással és minimális benzinfogyasztással
rendkívül jutányos árért eladó.

Wessel Adolf cég Vršac

Raktárunkból azonnal szállítjuk a legmodernebb típusu, duplagolyós csapágyazásu

német gyártmányu famegmunkáló gépeket és szerzőszámokat.

Jellinek és Társa Subotica,
Paje Kujundžića ulica 4.

WEITZENFELD és TÁRSA

Alapítva: 1902. Subotica Telefon: 190 sz.

Táviratcím: Kenderipar. Iroda: Városi bérpalota.
Telep: Sentaí put.

AMERIKAI KÉVEKÖTŐMANILLA

Zsák, ponyva, kötél, zsineg, lópokrócok,
butorszövet és kárpitos cikkek

Szőnyegek minden kivitelben, kókusz futók
és szőnyeg védők.

AKI

PARKETTÁZTATNI AKAR
forduljon

HERMANN RUDOLF

asztalos mesterhez PETROVAC (Bačka) aki minden eszak mába vágó munkát a legolcsóbban és szakzerűen készít el

KÉRJEN AJÁNLATOT!

PÉCS-SZABOLCSI

SZÉN és BRIKETT

és pedig kétszer mosott kovácsészén. kockaszén ipari célra, ugymint

SALGÓTARJÁNI DARABOS SZÉN

cséplési célra legolcsóbb napi árak mellett elvámolva franko bármely állomásra, továbbá

I-a SZÁRAZ VILLÁZOTT FASZÉN

pormentes, szivógázmotoros üzemre nagyon alkalmas, ajánlunk mindenkor pontos szállításra — legolcsóbb árak mellett

DANICA FAIPAR OSIJEK

Telefon 4-04.

Desatičina ul. 27.

Önálló

Szücsmunkásokat keres

jó képesítéssel és kvalifikációval

IVAN VINICKY ZAGREB, ILICA 35.

Prima minőségű

BÜKKHASÁB

házhoz szállítva, felvágva, a legolcsóbb napi áron.

SPEDICIÓ!

Mindennemű fuvarozás a leggyorsabban és le pontosabban teljesítetik. — Szíves támogatást kér

PALJIC RADOMIR fakereskedő és speditőr SUBOTICA Szegedi-ut, a teherpályaudvar bejáratánál 3628
Telefon 837

BUTOR

Hálószoba, ebédlő és irodaberendezést elad, amíg a készlet tart, melyen lezárt árak mellett, a gyár átalakítása miatt, nagyban és kicsinyben, a legegyszerűbb, a legfinomabb, elsőrendű kivitelben

ATLAS D. D. butor- és faárugyár, NOVISAD

Fizetési megkönnyítés

274

Gabonakereskedelmi Részvénytársaság

Mali-Idjoš és Crno-Brdo községekben keres bevásárlásra alkalmas feltétlen megbízható, szorgalmas és korrekt lehetőleg négy középiskolát végzett fiatal embert. Reflektálunk oly egyénekre, akik eddig a gabonaszakban nem működtek és szükség esetén biztosítékot adnának. Ajánlatokat „Bácska” jelige alatt továbbít a kiadóhivatal.

Bérmálásra

ÉKSZEREK ÓRÁK és RIDIKÜLÖK
A LEGOLCSÓBBAN KAPHATÓK

Adám

ÉKSZERÉSZNÉL
SUBOTICA
RUDIĆEVA U. 6

**Nincs fejfájás.
Nincs forróság a konyhában.**

Praktikus, takarékos és a tisztaságot szerető háziasszony csakis

gázzal főz, vasal és melegít

Kérjen felvilágosítást a Városi Takarékpénztárban. Telefon 400.

FIAT-TORINO autók

állandóan raktáron

luxus és sport típusok

4464

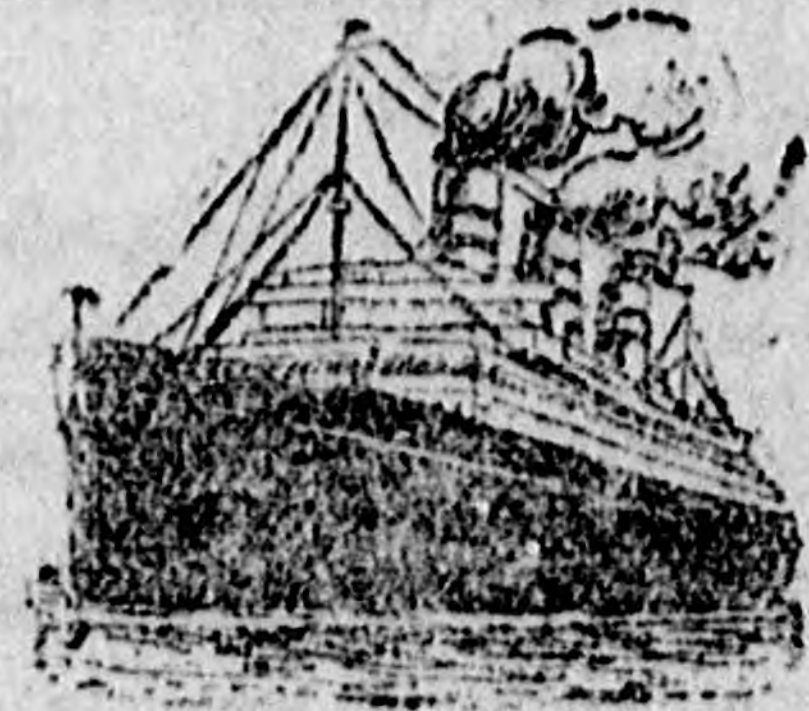
„AUTOMOBILIA“ GARAGE

Subotica, I. Skadarska 7. Telefon 151

Trencsén—Teplicz Čehoslovakia

Leghatásosabb gyógyszer
reuma, csusz és ischiásnál
Ideális tavaszi kurák.
Lakás és teljes ellátás 110 dinártól kezdve.
Prospektusokkal és kimerítő információval szolgál az S. H. S. királyság részére
MESSINGER SÁNDOR SOMBOR
Pop Dimitrije ulica 3.
33%-os vasuti kedvezmény az összes csehszlovák vasutakon.

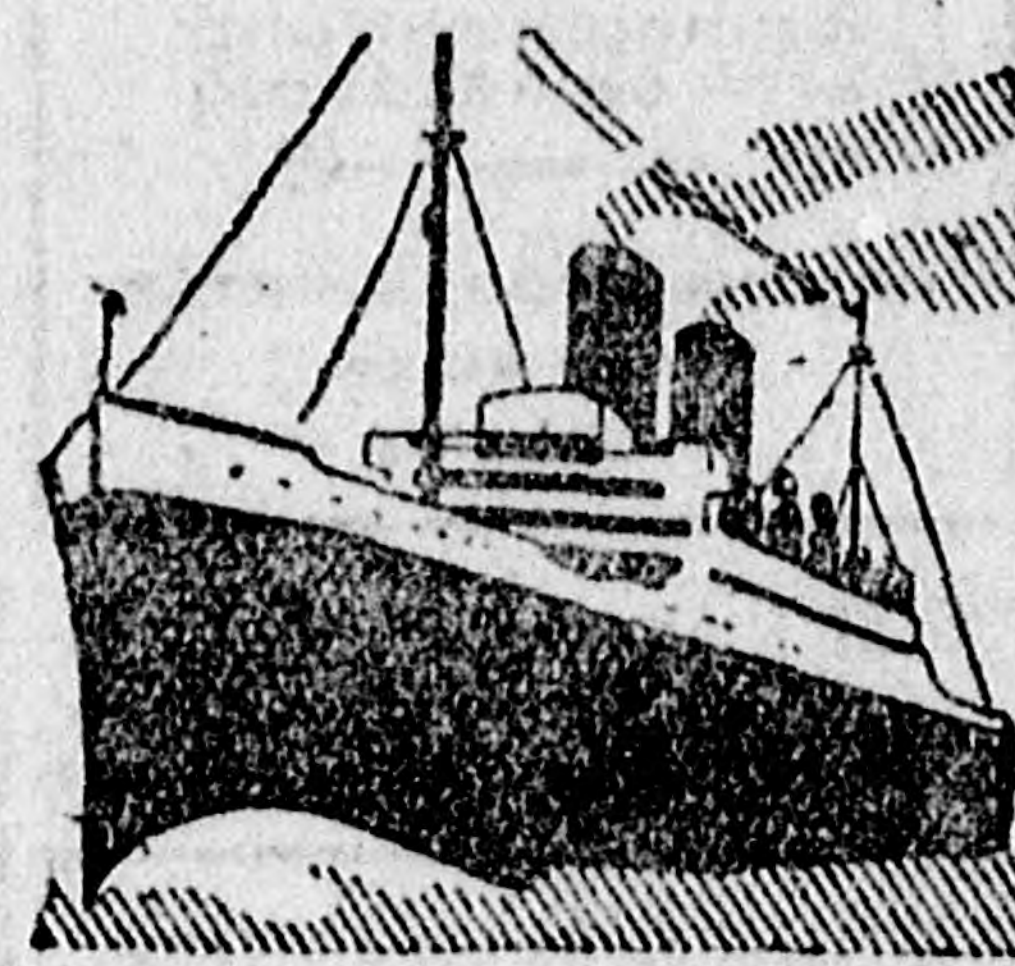
„VESNA“ HAJÓZÁSI RESZVÉNYTÁRSASÁG S U Š A K

Rendszeres személy és áruforgalom
DÉL-AMERIKÁBA ÉS KANADÁBA
Első szerb hajózási vállalat, melynek hajói hazai kikötőből indulnak. — Bővebb felvilágosítással szolgál:
ALDAN SZVETISZLAV váltó üzlete **VELIKA-KIKINDA.**

NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA GENOVA

Express vonalak:
Északamerikába
Középamerikába
Délamerikába:
Braziliába
Uruguayba
Argentínába
Peruba, Chilébe stb.
Ausztráliába

Utazási idő
Zagreb-Genova
20 óra

A legrövidebb és legkényelmesebb vonal jugoszláviai kivándorlók részére

Jugoszláviai vezérképviselet
„TRANSOCEANIK“
Jugoszláviai Utazási és Szállítmányozási R. T.
ZAGREB, Peirinska ul. 6.
Kitűnő konyha
VOJVODINAI KÉPVISELET:
„METEOR“ és információiroda Vel.-Bečkerek Wilson tér 3. Sürgönyeim: Transoceanik V. Bečkerek

Irodának

keresünk két-három világos helyiséget lehetőleg emeleten a központban. Cím a kiadóban.

KEDVEZŐ VÉTELEK

Teherautó, 1 és fél tonnás, komplett 15000 F
Villanymotor, 33 HP., indító kapcsolóval 18000 D
Dinamó, 45 amp. (5 HP) mörványgerjesztővel 10000 D
Exenterpres, 15 q nehéz 8000 D

Kovácsanyag 8 din. kg-ja
Megtéríthető
HAMBURGER JÉGGYÁRBAN
SUBOTICA

VILLA-ELADÁS

Kamenicán (Szrém) az iregi országot mentén a Fruska-Gora legszebb völgyében, ahol az ozodus hegyi levegő kellemes nyaralást nyújt és az átfutó hegyi patak fürdőzésre felhasználható. A villa hat szobából áll az összes mellékkeliségekkel, személyzeti lakással, istállóval és baromfióllal és cirka 3 1/2 kat. hold nagyságu területen fekszik, öreg árnyas parkkal, gyümölcsös és veteményes kerttel és egy kis szőlőkerttel. — Fenti ingatlanhoz csatlakozóan, a patakon túl még cca. hét kat. hold elsőrangú föld, amely két hold komlóültetvény a többi gyümölcsös, veteményes és szántóföld, szintén eladó. A komlóültetvény már a második évben: 1924-ben tizenöt métermázsza szárított komlót hozott. Ehhez az ingatlanhoz jár egy komlószáritó készülék és egy nagyobb méhállomány, teljesen berendezett és felszerelt méh-házal. — A fenti két ingatlan külön-külön is vagy együtt is olcsón eladó. Mindkét ingatlan vételárának hozama, kellemes nyaralás mellett 20-25% kamatozást biztosít

Közelebbi felvilágosítást ad a tulajdonos
Schwarz József Novisad, Hal-tér 11.

OLCSÓ KALAPVÁSÁR!

Női divatszalma gyönyörű színekben Din. 45.— feljebb
Férfi divatfilc „ „ „ 58.— „

MARGA ROTH kalapkereskedésében SUBOTICA
Jelašičeva 8 Sparterie megérkezett! Jelašičeva 8

4533

SÜRGŐSEN ELADÓ

Subotica legszebb és legforgalmasabb helyén
vendéglőnek és korcsmának
kiválóan alkalmas

HÁZ

A házban jelenleg is vendéglő van. A vendéglőhöz van 2 szobás komplett lakás. A jelenlegi vendéglő utcai frontja a házban levő 2 felmondható üzlethelyiséggel megnagyobbítható.

A vételár megegyezés esetén havi részletekben is törleszhető.

Cím a kiadóban.

Nemcsak érdekes megbízható

UJSÁGOT KAP

hanem

egy VADONATUJ AUTÓT vagy TRAKTORT

IS NYERHET

ha május 1-től kezdve félévre előfizet a BÁCSMEGYEI NAPLO-ra
Előfizetési ár félévre 270 dinár

Azok, akik nem előfizetők, hanem naponta olvassák a lapot, szintén részt vesznek a sorsolásban, ha április 1-től minden megjelent szám címlapját beküldik a kiadóhivatalba.

Nagy tömeg áru érkezett!
Pünkösdi nagy kiárusítás!

Harisnyia vásár

még eddig sehol nem létezett olcsó árakban minden vevő saját érdekében győzödjék meg

Róna Miksa

HUSPIAC

Motorkerékpárok

A legjobb minőségű KERÉKPÁROK, prima hegyi gumik, kerékpár VARRÓGÉPEK ezekhez alkatrészek, szek, legolcsóbb beszerzési helye

Stern Adolf

varrógépkereskedése Subotica, Jelašičeva ul. 5
Részletfizetésre is

LIFKA KERT MOZI

május 25-161-27-ig hétfőtől—szórdig
RÁDIO, JAZZ-BAND, SCHIMMY
a legújabb Gloria Swanson filmen. Az amerikai **LERBIER KISSASSZONY** élete, hasonlít Victor Marguerett hősnőjéhez, ki szintén egyéni izlése szerint éli világát.
A MEGTÉVEDT LEÁNY
nagytiltú drámai színjáték 6 felvonásban.
ELŐADÁSOK ALATT AZ I. LOVAS DIVÍZIÓ HANGVERSENYEZ.
Az előadás kedvezőtlen idő esetén a teremben lesz megtartva.

HÁZASSÁG

Házasságokat előkelő, urak, vagyonos körökben diszkrétan közvetít Paragó Rodáta Budapest. Népszínház-utca 16. Cégjelzéstelen levelezés. Díjtalan felvilágosítás. 3803

Házasságot diszkrétan elintézek. Szülők, urak, hölgyek megbízását elfogadom. Jelige: »Doktorné« Subotica, Agina ul. 11.

Varrónő, elsőrangban var felsőruhát és fehérneműt, ajánlkozok házakhoz 70 dinárért naponta. Cim a kiadóban. 4479

Deutsches Fräulein wird gesucht zu 3 Knaben. Serb-kroatische Sprache wird gefordert. Meldung bei Braća Lehner. Aleksandrova ul. 5. 4487

SZEMÜVEGEK
MINDEN KIVITELBEN
Schvab Albert
órás,
ékszerész és optikusnál
VEL-BECKEREK
Aleksandrova ulica
Fali és zsebórák, modern, izléses ékszerek.
JAVÍTÁSOK pontosan.

Műtősnővér felvétetik a zsidó kórházban. Jelentkezés okmányokkal dr. Török Béla igazgató-főorvosnál Suboticán. 4501

Ió házból való intelligens fiúk ékszerész-tanoncnak felvétetnek. Martin Baroš. Bogovičeva ulica 20. 4281

ÉKSZEREK
ingá- és zsebórák, írőkészletek, ridikülök, cigarettatárcák. ezüstből és alpakkából — Nagy választék, olcsó árak.
S O K
ékszerésznél, Rudičeva ul.

Könyvelő szerb-magyar-német nyelvtudással azonnali belépésre állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 4532

Vizsgázott gépész állást keres cséplési szegonra. Miklós Mihály. Nagy utca 290. Čoka. 4521

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címzett kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérzőkódokhoz válaszbélyeg melléklendő.

Rövidáru-angróüzlet keres a szakmában teljesen jártas értelmese, megbízható segédet, ki már ilyen minőségben nagykereskedésben működött. Előnyben részesülnek, kik a helyi piacon vevők látogatására is alkalmasak. Ugyanitt megbízható kifizetőt is felvétetnek. Cim a kiadóban. 4523

Borbélysegéd azonnalra felvétetik. — Jakovljevič, Zmaj Jovina ulica. 4506

Deutsches Kinderfräulein wird Gesucht. Mit Jahreszeugnissen bevorzugt. Vorzustellen 12-4. Chef-Redacteur Dr. Fenyves, Vilsonova ulica 8. 4498

Nea-Crem
legmegbízhatóbb arc- és kézápoló
KORONA GYÓGYSZERTÁR
VÁROSHÁZA
SUBOTICA

BOSCH
mágnegyűjtő készülékek javítása. — Delejezés saját egyenáramu magas-feszültségű villamoslelepen. Tekeicseletés. — Tartalékreszek raktáron
Schmerék Engelbert
Veliki-Beckerek
Etvešova (Magyar) ucca 24.

Fiatallány gyermek mellé azonnalra felvétetik. Cim a kiadóban. 4527

Előnyomda és himzőüzlet vezetésére keresek azonnali belépésre szakértelmmel bíró leányt vagy asszonyt. Cim a kiadóban. 4508

KÉKKŐ és RAFFIA
a legolcsóbb napi áron
Kereskedőknek előnyárok
Sugár Manónál
Subotica 3952

„ORPHEUS”
zenemű- és hangszerkereskedés
Jelašičeva ul. 6.
Mindennemű zeneművek. Opera és operettek zongorakivonatai. Iskolák. Zenekari művek nagy választékban. Elsőrangú és kiváló hangszerek. Valódi Pirazzi hurok

Fiatall vaskereskedősegéd június 15-ére állást keres. Cim a kiadóban. 4327

Főtérli üzlet keres megbízható pénztároskisasszonyt, aki irodai teendőiben is jártas. Ajánlatokat a kiadóba »Megbízható« jellegre. 4519

Értelmes ügyes fiatal kifizetőt felvesz Barzel vaskereskedés. 4510

KÉRJEN

Idol **DEDY**

CIPŐKRÉMET!
GYÁRTJA:
Prva Jugoszlavenska Kemična Fabrika D. D.
NOVISAD

KÖNYVES KÁLMÁN
KIADÁSÁBAN MEGJELENT
KÉPREPRODUKCIÓK
KÖLNI KERETEZÉSSEL
KIZÁRÓLAG
CIGLER, KAIC és TÁRSÁNÁL
SUBOTICA, BARÁTOK TEMPLOMA MELLETT

Mindenes bejáró szakácsné keresetnek. Cim a kiadóban. 4528

Órák, ékszerek
feltűnően olcsón kaphatók
Nyilas és Csajkásnál
Subotica, 3854
Strossmajerova ul. 7. Huspiac

VÉTEL-ELADÁS

Szelepházakat Marschall regulátorral. MAV lokomobilokhoz szalma- és törekrázó tengelyeket készit Fuchs gépműhelye Kula, Bačka. 4183

Eladó gyors teherautó, kiváló, üzempépes. 3 tonnás, 30 HP »Packard«. Kiss Dezső szabóüzlete. Senta.

KISS ZÁLOGINTÉZETE
mindenféle értéktárgyakra kölcsönt ad. Zálogból visszamaradt cirka 500 méter sötétszürke finom gyapjuszövet, szállításra: v. férfi női raglán és télikabátok való. Ékszerek, ruhák, kabátok, fehérneműk és minden más tárgyak állandóan olcsón eladatnak Subotica, I. kör, Bogovičeva (Kinizsi) ul. 12. 5697

Eladó VI. körben polgári ház kerttel, nagy udvarral. Bővebbet Dr. Mamučić Vécó ügyvédnél. 4431

Mucsitelen 83. számú ház eladó. Megbízott Dr. Palócz Simon ügyvéd. 4488

Egy jókarban levő cipészgép, W. Wilson, nagyon olcsó áron eladó. Albina ulica 1. 4499

3 üléses kéthengeres 5 1/2 HP kuplungos szép és jó, alacsony motorkerékpár mellékkocsival eladó, vagy ráfizetéssel esetleg autóra cserélhető. Hut Gáspár. Bajmok. 4483

Litographált levelezőlapok, látképek, utcarészletek, interjeurok fénykép után egy vagy több színben a legolcsóbban. (Gyári árak) E. Krišer. St.-Kaniža.

Eladó kisebb temetkezési vállalat teljes felszereléssel, keveset használt üvegezett gvaszkocsival. Budanovics Jenő. Bajmok. 4346

Családi házak, lakások, butorozott szobák, irodahelyiségek, raktárak kaphatók. Gyönyörű ebédlők, hálók, konyhaberendezés, szőnyegek, cadropszekrény, kézimángoló, ezüst-disztárgyak, japánvázák olcsón eladók. Megbízott Langné. Agina ul. 11. 4530

Komplett Jókai könyvtárat, nemzeti kiadást keresek megvételre. Címeket a kiadóba kérek. 4529

KÜLÖNFÉLE

Elveszett egy kis fehér japán pincsi-kutya. »Bebie« névre hallgat. Megtaláló jutalom ellenében adja át Bécs-féle vendéglőben. — VIII. Aleksandrova ul. 18. Prokesch-ház. 4525

Nagyobb raktárhelyiséget keresek a csirke-piac közelében. Schreier Sándor, Badaličeva ul. 8. 4384

Lakást két-három szobát mellékhelyiséggel keresek. Cim a kiadóban.

Konyhakertészetem bérletét, amely Suboticán, a városban van, elhalálozás miatt azonnal átadnám terméssel együtt. Felvilágosítást ad Székely Ignác, Skotus Viatora ulica 32.

Láb- kéz- és hónaljzaddásnál egyedüli biztos szer a Reform kenőcs és hintópor. Hasonló nevű utánzásoktól óvakodni kell. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában dobozkonként Din. 8.— árban — ahol nincsen, a készítőnél: Blum (Illés) gyógyszerár, Subotica, a főpostánál. 3590

Elveszett 17-én d. u. 6 órakor az Aleksandrova ulicától a Pašičeva ulicán egy női aranyóra. Becsületes megtaláló adja le a kiadóba. 4329

Butorozott szoba konyhával, kelemes otthon, olcsón kiadó. Cim a kiadóban. 4515

Patkányt, egeret egyetlen egy éjjelen át kiirtja véglegesen Európában egyedül létező biztos hatású »Rat Mort« irtószerem. 1 doboz 45. nagyobb 70 dinár utánvétellel. Kinek fenti állításomban nincs bizalma, kérje küldeményt utólagos fizetés ellenében. »Wertheim« féregirtóvállalata Zagreb, Marovska ul. 16. 4517

BŐRGARNITURÁKAT
kárpitasmunkákat egy vidéken mint helyben pontosan és olcsón szállit
NAGY GYULA
Subotica, Sokolska (Gombkötő) u. 7. 3435

Különbejáratu nagyon szép butorozott szoba azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 4505

Beltér közelében két csinosan butorozott szoba azonnal kiadó. Bővebbet a kiadóban. 4514

RUDIČEVA ULICA 3. KRAUSZ RUDIČEVA ULICA 3.

Férfi ing zefir 2 gallérral	85 dinár	Női ing	35 dinár
Férfi alsónadrág zefir	30 dinár	Női harisnya flór, hibátlan	18 dinár
Férfi zokni	7 dinár	Női harisnya selyemflór, hibátlan	21 dinár
Férfi zokni cérna	19 dinár	Női harisnya selyemcérna, hibátlan	23 dinár
		Női harisnya cérna fátyol	33 dinár

GYERMEK TRIKÓK és ZOKNIK SEHOL NEM LÉTEZŐ OLCSÓ ÁRON